

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

Rok I.

WARSZAWA, dnia 30 kwietnia 1935 r.

Nr. 7.

T R E Ś Ć:

I. OCHRONA I INSPEKCJA PRACY.

	Str.
1. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 27.III. 1935 r. w sprawie nadania mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji pojedn.-rozjemczej w Katowicach z dn. 26.II. 1935 r.	216
2. Pismo okólne M. O. S. z dn. 25.IV. 1935 r. Nr. Pin. 17/0—5 w sprawie obozów wypoczynkowych dla robotnic	217

III. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE.

1. Wyjaśnienie M. O. S. z dn. 23.III. 1935 r. Nr. Un. 12/27—4 w sprawie zwrotu kosztów przejazdów chorych	218
2. Komunikat o zatwierdzeniu przepisów w sprawie legitymacyj ubezpieczeniowych	219

V. ZDROWIE PUBLICZNE.

1. Ustawa z dn. 21.II. 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu	220
2. Ustawa z dn. 21.II. 1935 r. o pielęgniarstwie	225
3. Okólnik Nr. 22/35 M. O. S. z dn. 11.IV. 1935 r. Nr. Zn. 3c/18—5 w sprawie zarządzeń zapobiegawczych dotyczących dzieci wyjeżdżających na kolonie letnie	228
4. Okólnik Nr. 23/35 M. O. S. z dn. 25.IV. 1935 r. Nr. Zn. 14a/7—5 w sprawie uznania szpitala ubezpieczalni społecznej w Rawiczu za zadający się do leczenia funkcjonariuszów państwowych i członków ich rodzin na koszt Skarbu Państwa	229
5. Pismo okólne M. O. S. z dn. 24.IV. 1935 r. Nr. Zf. 35/3—5 w sprawie zapisywania środków odurzających dla szpitali i lecznic	229

VI. SPRAWY OGÓLNO-ADMINISTRACYJNE.

1. Ustawa skarbowa z dn. 24.III. 1935 r. na okres od dn. 1.IV. 1935 r. do dn. 31.III. 1936 r.	23
2. Okólnik Nr. 21/35 M. O. S. z dn. 17.IV. 1935 r. Nr. B. P. 32/2—5 w sprawie zaliczania okresów działalności niepodległościowej do wysługi emerytalnej	240
3. Okólnik Nr. 24/35 M. O. S. z dn. 27.IV. 1935 r. w sprawie regulaminu czystopisarni Ministerstwa	241
4. Okólnik Nr. 25/35 M. O. S. z dn. 27.IV. 1935 r. Nr. Or. 18/1—5 w sprawie odciążenia gmin od prac związanych z przeprowadzeniem ankiet i statystyk	242
5. Okólnik Nr. 26/35 M. O. S. z dn. 30.IV. 1935 r. Nr. Or. 10/1—5 w sprawie zamówień na druki	243
6. Pismo okólne M. O. S. z dn. 25.IV. 1935 r. Nr. Bd. 1/18—5 w sprawie egzekwowania przez urzędy skarbowe kosztów leczenia	244
7. Pismo okólne M. O. S. z dn. 30.IV. 1935 r. Nr. Bd. 1/19—5 w sprawie grzywnien, wymierzanych za przekroczenia ustawodawstwa o ochronie pracy	245

KOMUNIKAT	245
---------------------	-----

Okólnik Nr. 27 Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. z dn. 6.III. 1935 r. (BP—3927/35) o wydawaniu kart porady nauczycielom	245
--	-----

I. Ochrona i inspekcja pracy.

1.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 27 marca 1935 r.

w sprawie nadania mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Katowicach z dnia 26 lutego 1935 r.

(Dz. Ust. Śląskich z dn. 10 kwietnia 1935 r.
Nr. 10, poz. 15)

Na podstawie § 24 i 27 rozporządzenia o przyjmowaniu i wydalaniu robotników i pracowników podczas okresu demobilizacji gospodarczej z dnia 12 lutego 1920 r. w brzmieniu nadanem temuż rozporządzeniu rozporządzeniem z dnia 15 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 643) oraz rozporządzeniem z dnia 15 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 866) postanawiam, co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Katowicach z dnia 26 lutego 1935 r. w sprawie wysokości poborów i wprowadzenia stopni starszeństwa pracowników umysłowych w górnośląskim przemyśle górniczo-hutniczym na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego, podanemu w załączeniu do rozporządzenia niniejszego, nadaję moc obowiązującą od dnia 1 marca 1935 r.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Śląskich.

Minister Opieki Społecznej

(—) *J. Paciorkowski*

1 zał.

Zał. do rozp. M. O. S.

z dn. 27.III. 1935 r.

Komisja
Pojednawcza i Arbitrażowa
w Katowicach.

L. dz. 18. Katowice, dnia 26 lutego 1935 r.

Przewodniczący: inż. K o s s u t h.

Sekretarz: S u s z e k.

Ł a w n i c y:

po stronie pracodawców:

- 1) Leonhard,
- 2) Piasecki,
- 3) Rydz.

po stronie pracobiorców:

- 1) Brzeskot,
- 2) Zawisza,
- 3) Peschka.

Do rozprawy stawili się ze strony wnioskodawcy:

- A. 1) Maciejewski — prezes Związku P. Z. P.
2) Gut — Zjedn. Zaw. Pracowników Umysł.
3) Sroka - Sierosławski — Z. Z. Z. Prac. Umysł.
4) Rojek — G. D. A.
5) Rydzek — Afabund.
6) Koruschowitz — Gedag D. H. V.
7) Badura Józef — Z. Z. P.

Ze strony przeciwnika wniosku:

- B. 1) Chmielewski, Dyrektor { Związek Pracodawców
2) Drozdowski, Dyrektor { Górnośl. Przemysłu
3) inż. Knauer { Górniczo-Hutniczego

W sprawie spornej o wysokość poborów i wprowadzenie stopni starszeństwa pracowników umysłowych górnośląskiego przemysłu górniczo-hutniczego

Komisja po wysłuchaniu wywodów stron i po naradzie orzeka:

1) Ważność „Tabeli poborów“ dla pracowników umysłowych zakładów należących do Związku Pracodawców Górnośląskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego obowiązującej od dnia 1 lipca 1934 r. przedłuża się do dnia 31 stycznia 1936 r., z jednomiesięcznym terminem wypowiedzenia. O ile w terminie tym wypowiedzenie nie nastąpi, to tabela powyższa obowiązuje na każde dalsze trzy miesiące z jednomiesięcznym wypowiedzeniem.

2) Ustala się na dzień 1 lipca 1935 r. początkowy termin udzielania „stopni starszeństwa“, z tem, że okresu od chwili zawieszenia udzielania stopni starszeństwa, t. j. od 1 marca 1933 r. do 30 czerwca 1935 r. nie zalicza się do czasokresu rocznego, wymaganego przez § 11 umowy taryfowej pracowników umysłowych zakładów należących do Związku Pracodawców Górnośląskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego w brzmieniu obowiązującym dnia 1 sierpnia 1931 „do uzyskania następnego stopnia starszeństwa“.

Jednocześnie przedłuża się ważność powyżej wymienionej „umowy taryfowej“ w brzmieniu obowiązującym dnia 1 sierpnia 1931 r. wraz z powyższem orzeczeniem w sprawie udzielania stopni starszeństwa do dnia 30 kwietnia 1936 r.

z tem, że powyższa umowa taryfowa może być wypowiedziana na trzy miesiące przed upływem tego terminu, a o ile wypowiedzenie nie nastąpi po powyższym terminie, umowa ta obowiązuje na każde dalsze pół roku z trzymiesięcznym wypowiedzeniem.

3) Strony winny zgłosić zgodę na to orzeczenie w ciągu pięciu dni.

(—) Kossuth

(—) Piasecki	(—) Jan Brzeskot
(—) Leonhard	(—) Klemens Zawisza
(—) Rydz	(—) Peschka

U w a g a:

Przykład: pracownik otrzymał ostatnio szczebel w dn. 1. I. 1933. Następny szczebel należy się mu w dn. 1 maja 1936 r., gdyż na okres jednoroczny w myśl § 11 umowy zalicza się mu czasokresy 1) od 1. I. 1933 do 28 lutego 1933, t. j. 2 miesiące, i 2) od 1 lipca 1935 do 30 kwietnia 1936, t. j. 10 miesięcy, co łącznie daje 1 rok w myśl § 11 umowy.

(—) Kossuth

2.

PISMO OKÓLNE

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 25 kwietnia 1935 r. Nr. Pin. 17/0—5

w sprawie obozów wypoczynkowych dla robotnic.

Do

Panów Inspektorów Pracy wszystkich okręgów i obwodów.

W rozwinięciu państwowej akcji wychowania fizycznego wśród robotnic fabrycznych Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego organizuje w lecie r. b. obozy propagandowe wychowania fizycznego.

Doceniając doniosłość tej akcji, Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego, mimo dużych trudności budżetowych, powiększył liczbę uczestniczek tego-rocznych obozów do 1000 robotnic łącznie (w r. ub. było tylko 500).

Dyrektor P. U. W. F. i P. W. podaje w okólniku:

„Charakter obozów propagandowy wychowania fizycznego z uwzględnieniem potrzeby wypoczynku pracownicy fabrycznej. Uczestniczkami obozu winny być w pierwszym rzędzie „przodowniczkami fabryczne”, które prowadzą

ćwiczenia w fabrykach. Dla uzupełnienia i pogłębienia ich wiadomości przewiduję na obozie kursy doszkoleniowe. Dalej wskazanem jest kierować na obozy osoby, które ćwiczą w zespołach w. f., a pozatem kierować te pracownice, które potrafią później zachęcić do uprawiania wychowania fizycznego, mają posłuch i poważanie u współtowarzyszek”.

Obozy odbędą się w Rozewiu, 2 tury dwutygodniowe po 500 robotnic: 1) od 21 lipca do 2 sierpnia, 2) od 4 do 16 sierpnia.

Na obozy mogą przyjechać robotnice ze wszystkich ośrodków Polski.

Opłata za obóz 2-tygodniowy wynosi 5 zł. Koszt przejazdu pokrywa P. U. W. F. i P. W.

Z uwagi na wielkie znaczenie obozów z punktu widzenia racjonalnego zużytkowania urlopów robotnic, poprawy ich zdrowia oraz dalszego rozwoju akcji wychowania fizycznego w fabrykach, proszę Panów Inspektorów o zajęcie się jaknajenergiczniej tą sprawą. Należy dołożyć wszelkich starań, aby nakłonić pracodawców do udzielenia robotnicom w tym czasie urlopów.

Wskazówek co do przydziału miejsc na obozie dla poszczególnych okręgów oraz ekwipunku obozowego udziela Okręgowe Urzędy W. F. i P. W.

Równocześnie podaję do wiadomości, że obozy wypoczynkowe dla robotnic będą organizowane i przez stowarzyszenia: Przystosowania Kobiet do Obrony Kraju — 1) obóz wychowania fizycznego dla robotnic w Lidzbarku (Pomorze) na 200 uczestniczek w okresie od 15.VII. do 1.VIII. i 2) obóz wych. fizycznego dla robotnic z dziećmi w Skolem na 250 uczestniczek od 15.VII. do 1.VIII., oraz przez Strzelca — 3) obóz propagandowy wych. fizycznego w Zakrzowie (woj. krakowskie) na 400 — 450 uczestniczek w 3-ch turach dwutygodniowych w terminie od 1.VII. do 15.VIII. Koszt pobytu na tych obozach wynosi 5 zł od osoby.

Ponieważ obozy, organizowane przez te stowarzyszenia, mają również na celu racjonalne wykorzystanie urlopu robotniczego celem odpoczynku i wychowania fizycznego, proszę Panów Inspektorów o okazanie pomocy kandydatkom na te obozy w drodze uzyskania dla nich urlopów we właściwych terminach.

Ze względu na duży koszt akcji obozowej i jej wybitnie społeczny charakter, byłoby pożądanem skłonienie, w miarę możliwości, pracodawców do pokrywania kosztów podróży uczestniczek.

Za Głównego Inspektora Pracy
i Dyrektora Departamentu:

(—) *Inż. H. Zagrodzki*

III. Ubezpieczenia społeczne.

1.

WYJAŚNIENIE

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 23 marca 1935 r. Nr. Un. 12/27-4

w sprawie zwrotu kosztów przejazdów chorych.

Na zasadzie art. 95 ust. 1 oraz art. 110 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym — ubezpieczeni oraz członkowie ich rodzin mają prawo w razie choroby do pomocy leczniczej ze strony ubezpieczalni społecznych. Z prawa tego przysługującego ubezpieczonym wynika dla ubezpieczalni społecznych obowiązek zorganizowania pomocy leczniczej w sposób dostępny dla uprawnionych do świadczeń, z czym z kolei wiąże się zwrot kosztów za przejazdy chorych. Wprawdzie wspomniane wyżej artykuły ustawy wyraźnie o tem nie wspominają, jednak można tu się uciec do analogii i z przepisu art. 213 ustawy, nakładającego na pracodawców rolnych obowiązek dostarczania środków lokomocji dla przewozu chorych względnie obowiązek zwrotu pracownikom rolnym poniesionych z tego powodu kosztów, wywnioskować o intencji ustawodawcy.

Za punkt wyjścia przy przyznawaniu przez ubezpieczalnię społeczne zwrotu kosztów przejazdów chorych winny być brane dwa momenty:

1) niemożność chorego udania się o własnych siłach do lekarza bez szkody dla zdrowia chorego,

2) zarządzenie ubezpieczalni społecznej.

Podstawą zwrotu kosztów przejazdów w pierwszym wypadku jest prawo ubezpieczonego wezwania lekarza do domu i obowiązek ubezpieczalni udzielenia choremu opieki lekarskiej w domu, a tem samem poniesienie przez ubezpieczalnię kosztów związanych z dojazdem lekarza do domu chorego. Jeśli chory z uzasadnionych przyczyn z prawa tego nie korzysta, względnie lekarz wydaje polecenie przywiezienia chorego — słusznem jest, by ubezpieczalnia społeczna poniosła wydatki połączone z przewozem chorego, gdyż musiałyby je pokryć, gdyby skierowała lekarza do domu chorego.

Odmówienie zwrotu kosztów przejazdu w drugim wypadku, t. j. wtedy, gdy ubezpieczalnia kieruje chorego do szpitala, do lekarza specjalisty i t. d., byłoby częstokroć, a w szczególności przy niezamieszalności chorego, przekreśleniem zarządzenia sposobu leczenia ubezpieczalni i równałoby się odmówieniu pomocy leczniczej, którą ustawa zapewnia ubezpieczonym i członkom ich rodzin.

Zważywszy powyższe, kwestję zwrotu kosztów przejazdu chorych winny ubezpieczalnie społeczne uregulować według następujących zasad:

I. gdy chory może o własnych siłach, bez szkody dla zdrowia, udać się do lekarza — ubezpieczalnia nie jest obowiązana pokrywać kosztów przejazdu chorego;

II. gdy choremu przysługuje prawo wezwania lekarza do domu, a chory z prawa tego nie korzysta, z powodu nagłości wypadku, wielkiej odległości, lub innych przyczyn uznanych przez lekarza ubezpieczalni za uzasadnione — ubezpieczalnia winna zwrócić koszty przejazdu chorego do lekarza;

III. gdy chory nie może pieszo udać się do lekarza z powodu choroby, a stan chorego zezwala na przewiezienie go do lekarza — ubezpieczalnia winna zwrócić koszty przejazdu, jeżeli przewiezienie chorego nastąpiło na polecenie lekarza;

IV. o pokrywaniu przez ubezpieczalnię społeczne kosztów przewozu chorego do zakładów leczniczych, względnie zwrotu tych kosztów — decyduje stan chorego. Jeżeli chory nie może o własnych siłach udać się do zakładu leczniczego, wówczas ubezpieczalnia winna albo sama pokryć koszty przewozu, albo zwrócić koszty przewozu, kierując się przy tem niżej podanymi zasadami:

1) gdy umieszczenie chorego w zakładzie leczniczym (szpitalu, sanatorjum) wymaga, z powodu odległości, przewiezienia chorego koleją lub innym środkiem komunikacyjnym (np. autobusem) ubezpieczalnia zwraca choremu, bez względu na stan jego zdrowia, koszty przejazdu, według najniższej klasy środka komunikacyjnego,

2) gdy chory zostaje skierowany przez ubezpieczalnię dla rozpoznania lub leczenia do lekarzy specjalistów — winna ubezpieczalnia zwrócić koszty przejazdu, bez względu na stan zdrowia chorego, jeżeli chory ze względu na odległość, musi jechać do miejsca skierowania koleją lub innym środkiem komunikacyjnym (np. autobusem),

3) gdy lekarz ubezpieczalni stwierdzi potrzebę przewiezienia chorego z konwojentem, winna ubezpieczalnia zwrócić koszty przejazdu konwojenta według zasad odnoszących się do chorych.

We wszystkich przytoczonych wypadkach, zwrot kosztów przejazdu przysługuje ubezpieczonym i członkom ich rodzin tylko wówczas, jeżeli użycie środka komunikacyjnego jest konieczne ze względu na odległość i chory poniósł istotne wydatki połączone z przewozem, t. zn. nie korzystał z bezpłatnego przewozu własnymi środkami lokomocji, z uprzejmości krewnych, sąsiadów i t. p.

Zwrotu kosztów przejazdów przyznaje ubezpieczalnia w wysokości ustalonej jednolicie przez komisję administracyjną ubezpieczalni dla

wszystkich ubezpieczonych i członków ich rodzin.

Komisja administracyjna może się przytem oprzeć na taksie ustalonej za przejazd podwozami przez władze powiatowe.

Powyżej ustalone normy winny być traktowane przez ubezpieczalnie społeczne jako maksymalne i zależnie od położenia finansowego poszczególnych ubezpieczalni mogą ulegać co do wysokości zwrotu kosztów pewnym ograniczeniom.

(Z pisma Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 23 marca 1935 r. Nr. Un. 12/27-4 do Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń we Lwowie w sprawie zwrotów kosztów przejazdów chorych).

2.

KOMUNIKAT

O ZATWIERDZENIU PRZEPISÓW W SPRAWIE LEGITYMACYJ UBEZPIECZENIOWYCH.

Minister Opieki Społecznej pismem z dnia 20 grudnia 1934 r. Nr. Un. 11/11-4 do Izby Ubezpieczeń Społecznych zatwierdził następujące przepisy:

Na podstawie § 43 ust. 2 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 28 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 818) niniejszem zatwierdzam wzory legitymacji ubezpieczeniowych dla pracowników umysłowych i fizycznych oraz przepisy w zakresie posługiwania się nimi, ustalone przez Komisarza Izby Ubezpieczeń Społecznych w dniu 28 lipca 1934 r.

Legitymacje wymienione składają się z 5-ciu części, z których każda przeznaczona jest na następujące dane:

- a) Część pierwsza — na fotografię ubezpieczonego i członków rodziny, oraz innych osób, uprawnionych do świadczeń w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, na nazwisko i imię ubezpieczonego, oraz członków rodziny, rodzaj ubezpieczenia, miejsce zamieszkania i przynależność do ośrodka leczniczego, przerwy w ubezpieczeniu, nie powodujące utraty uprawnień emerytalnych, i przebieg ubezpieczenia emerytalnego;
- b) Część druga — na notatki o pomocy leczniczej, udzielanej ubezpieczonemu;
- c) Część trzecia — na notatki o pomocy leczniczej, udzielanej członkom rodziny ubezpieczonego lub innym osobom, uprawnionym do świadczeń w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa;
- d) Część czwarta — na zaświadczenia pracodawcy o stosunku najmu pracy

(służbowym) i wysokości zarobków ubezpieczonego;

- e) Część piąta — na przepisy o posługiwaniu się legitymacją w następującem brzmieniu:

§ 1. Legitymację o stałym numerze rejestracyjnym wydaje się ubezpieczonemu na cały czas jego ubezpieczenia z zastrzeżeniem § 9 niniejszych przepisów.

Legitymacja powinna być zaopatrzona w fotografię ubezpieczonego oraz w fotografię tych członków jego rodziny, którzy są uprawnieni do świadczeń i ukończyli 14 lat życia.

Przepis ustępu 2 stosuje się również do osób, wymienionych w art. 112 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznem.

§ 2. Wpisów do legitymacji dokonywają ubezpieczalnie społeczne z wyjątkiem wpisów na str. od 56 do 81, dokonywanych przez pracodawców.

Dokonywanie przez kogokolwiek wpisów, poprawek, dopisków, wykreśleń i t. p., wbrew przepisowi poprzedniego ustępu, będzie karane sądownie.

§ 3. Odstępowanie legitymacji osobom, niewymienionym w niej w charakterze uprawnionych do świadczeń, będzie karane sądownie.

Do odpowiedzialności, wskazanej w poprzednim ustępie, zostanie pociągnięta nietylko osoba nieprawnie korzystająca z legitymacji, lecz także prawy jej właściciel (ubezpieczony).

§ 4. Przy wstąpieniu i wystąpieniu z pracy ubezpieczony obowiązany jest złożyć legitymację ubezpieczeniową pracodawcy, celem wpisania w niej daty rozpoczęcia lub zwolnienia z pracy.

§ 5. Celem otrzymania świadczeń w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, osoba, ubiegająca się o te świadczenia, powinna okazać legitymację, zaopatrzoną w zaświadczenie (wpis) pracodawcy o pozostawaniu ubezpieczonego (właściciela legitymacji) w zatrudnieniu i o wysokości jego zarobków.

Zaświadczenie pracodawcy, przewidziane w poprzednim ustępie, ważne jest w ciągu jednego miesiąca od daty wystawienia tego zaświadczenia.

W razie nieokazania legitymacji z zaświadczeniem, o którym mowa w poprzednich ustępach, ubezpieczalnia społeczna może odmówić udzielenia świadczeń.

§ 6. Pracodawcy obowiązani są dokonywać w legitymacji wpisów (zaświadczeń), przewidzianych w §§ 4 i 5 niniejszych przepisów. Dla wpisów tych przewidziane są strony legitymacji od 57 do 81, przyczem wpisów, przewidzianych w § 4, należy dokonywać przy rozpoczęciu pracy przez wypełnienie kolumn 1 i 6.

a przy zawarciu umowy na czas określony, wypowiedzeniu względnie zwolnieniu z pracy — przez wypełnienie kolumn od 3 do 6; wpisów zaś, przewidzianych w § 5, należy dokonywać przez wypełnienie kolumn od 2 do 6, przy czym kolumnę 2 należy wypełnić tylko wówczas, gdy ubezpieczony oświadczy, że w myśl art. 96 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym żądać będzie od ubezpieczalni społecznej zwolnienia od dopłaty za porady lekarskie i leki.

Pracodawca, który w zaświadczeniu podaje nieprawdziwe dane, podlega karze grzywny do 3000 zł w myśl art. 270 ustawy o ubezpieczeniu społecznym.

§ 7. Na żądanie ubezpieczalni społecznej oraz jej organów kontrolnych ubezpieczony obowiązany jest okazać, przedstawić lub nadesłać do ubezpieczalni swoją legitymację ubezpieczeniową.

§ 8. W razie objęcia przez ubezpieczonego zatrudnienia na obszarze działania innej ubezpieczalni społecznej, czyto u tego samego pracodawcy, czyto u innego, pracodawca zgłasza go do ubezpieczalni pod tym samym numerem legitymacji, pod jakim był ubezpieczony w poprzedniej ubezpieczalni, podając równocześnie w zgłoszeniu na podstawie wpisów do legitymacji ubezpieczeniowej, przez jaki okres pracownik był ubezpieczony w poprzedniej ubezpieczalni.

§ 9. Jeżeli ubezpieczony przechodzi z ubezpieczenia emerytalnego robotniczego do ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych i odwrotnie, wówczas, jako nowowstępujący do danego rodzaju ubezpieczenia, otrzymuje on zamiast poprzedniej nową legitymację, do której ubezpieczalnia powinna wpisać okres zaliczony w nowym ubezpieczeniu wraz z prze-

ciętym zarobkiem, obliczonym zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 10. Jeżeli ubezpieczony dokonał zgłoszenia członków rodziny do ubezpieczalni, wówczas może on żądać od ubezpieczalni osobnego zaświadczenia o uprawnieniach osób, z g ł o s z o n y c h w p o w y ż s z y s p o s ó b, zamiast odpowiedniego wpisu do legitymacji.

§ 11. Ubezpieczony ma prawo żądać od ubezpieczalni społecznej wpisania do jego legitymacji sumy tygodni względnie miesięcy składkowych wraz z sumą zarobków (wynagrodzeń), zaliczonych do ubezpieczenia emerytalnego w ciągu ostatnich dwóch lat kalendarzowych, oraz na podstawie przedłożonych dowodów (książeczka wojskowa, zaświadczenie urzędu pośrednictwa pracy, świadectwo lekarskie i t. p.) — przerw w ubezpieczeniu, nie powodujących utraty uprawnień.

Ubezpieczony może żądać dokonania powyższych wpisów w okresie od 1 lipca do 30 września każdego roku.

§ 12. Ubezpieczony ma prawo zażądać w ciągu miesiąca od otrzymania legitymacji sprostowania dokonanych w niej wpisów.

§ 13. W razie utraty legitymacji (zgubienie, kradzież i t. p.) ubezpieczony może otrzymać wtórnik za osobną opłatą i po uprzednim unieważnieniu legitymacji przez ogłoszenie na własny koszt w urzędowym organie wojewódzkim i w organie publikacyjnym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 14. Ubezpieczony powinien we własnym interesie troszczyć się o dokonywanie wpisów do legitymacji i ich prawidłowość, gdyż od tych wpisów uzależnione może być stwierdzenie uprawnień do świadczeń.

V. Zdrowie publiczne.

1.

U S T A W A

z dnia 21 lutego 1935 r.

o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu.

(Dz. U. R. P. z dnia 16 kwietnia 1935 r. Nr. 27, poz. 198)

Art. 1. W każdym przypadku zachorowania lub śmierci na jedną z wymienionych w art. 2 chorób zakaźnych, jak również w każdym przypadku, wzbudzającym podejrzenie co do jednej z tych chorób, powstaje dla osób, wymienionych w art. 4, obowiązek niezwłocznego zgłoszenia tego przypadku do zarządu gminnego.

Art. 2. Do chorób, których każdy przypadek powoduje obowiązek zgłoszenia, należą:

- 1) dżuma (pestis),
- 2) żółta gorączka (febris flava),
- 3) ospa naturalna i ospianka (variola vera, variolosis),
- 4) cholera azjatycka (cholera asiatica),
- 5) dur brzuszny, dury rzekome i zakażenie pokarmowe (typhus abdominalis et paratyphus),
- 6) dur osutkowy (typhus exanthematicus),
- 7) dur powrotny (typhus recurrens),
- 8) czerwonka (dysenteria),
- 9) płonica (scarlatina),
- 10) błonica (diphtheria),
- 11) nagminne zapalenie opon mózgowcowych (meningitis cerebrospinalis epidemica),
- 12) odra (morbilli),

13) nagminne zapalenie przyusznicy (parotitis epidemica),

14) krztusiec czyli koklusz (pertussis),

15) zimnica (malaria),

16) zakażenie płożowe (sepsis puerperalis),

17) zapalenie przednich rogów rdzenia (polyomyelitis acuta anterior),

18) nagminne zapalenie mózgowia (encephalitis epidemica),

19) choroba Banga (gorączka falista),

20) trąd (lepra),

21) gruźlica (tuberculosis) w przypadkach niebezpiecznych dla otoczenia,

22) róża (erisipelas),

23) jaglica (trachoma),

24) twardziel (rhinoscleroma),

25) wąglik (anthrax),

26) nosacizna (malleus),

27) włośnica (trichinosis),

28) wścieklizna (rabies, lyssa) i ukąszenie przez zwierzęta chore na wściekliznę lub podejrzane o tę chorobę i ponadto

29) zatrucie jadami mięsnymi i rybiemi (botulismus), lub grzybami oraz ukąszenie przez żmiję.

Art. 3. Minister Opieki Społecznej może w drodze rozporządzenia nałożyć obowiązek zgłaszania również przypadków innych chorób zakaźnych, nie wymienionych w art. 2.

Art. 4. (1) Obowiązek zgłoszenia obciąża:

1) lekarza, badającego chorego,

2) kierowników zakładów leczniczych lub zapobiegawczych,

3) felczerów, położne i inny personel sanitarny, o ile lekarza nie wzywano,

4) głowę rodziny lub osobę, pod której opieką znajduje się chory,

5) lokatorów mieszkania, rządcę, administratora albo właściciela majątku lub domu,

6) przełożonych wszelkich zakładów naukowych, wychowawczych i dobroczynnych, kierowników więzień, aresztów i zakładów poprawczych, jak również kierowników hotelów, pensjonatów, pokojów umeblowanych, zajazdów i gospód oraz kierowników robót gromadnych,

7) osoby, wykonywające sekcję lub oględziny zwłok, oraz lekarzy weterynarii w związku z wykonaniem zawodu,

8) organa policji państwowej, jeżeli w czasie lub w związku z wykonywaniem czynności służbowych dowiedzą się o przypadku zachorowania na jedną z chorób zakaźnych, podlegających zgłoszeniu,

9) kapitanów okrętów i statków oraz kierowników statków żeglugi powietrznej, gdy na nich zdarzy się przypadek zachorowania na jedną z chorób zakaźnych, podlegających zgłoszeniu.

(2) Obowiązek zgłoszenia obciąża przede wszystkim osoby, wyszczególnione w punktach 1, 2 i 3, zaś w razie ich braku — obowiązek ten ciąży na osobach, wymienionych w punktach 4 — 9.

Art. 5. Zgłoszenie należy skutecznie pisemnie, bezpośrednio ustnie lub telefonicznie.

Art. 6. (1) Zarządy gminne, mające własne organa sanitarne, po otrzymaniu zgłoszenia obowiązane są:

a) niezwłocznie przeprowadzić niezbędne badania serobakterjologiczne i dochodzenia epidemjologiczne celem ustalenia rozpoznania choroby lub jej podejrzenia, źródła jej pochodzenia oraz sposobu jej przeniesienia, bądź też szerzenia się;

b) w razie stwierdzenia choroby zakaźnej lub w razie podejrzenia o nią wydać potrzebne zarządzenia, przewidziane w przepisach ustawy niniejszej, lub opartych na niej rozporządzeniach;

c) zawiadomić niezwłocznie o przypadku choroby zakaźnej, o wyniku dochodzenia i wydanych zarządzeniach powiatową władzę administracji ogólnej.

(2) Zarządy gminne, nie mające własnych organów sanitarnych, obowiązane są otrzymane zgłoszenia podać niezwłocznie do wiadomości powiatowej władzy administracji ogólnej, która przeprowadzi czynności, określone w ustępie pierwszym pkt. a i b, przez swoje organa sanitarne.

(3) Wrazie stwierdzenia choroby zakaźnej, spowodowanej zakażeniem od zwierząt lub produktów zwierzęcych, a w szczególności chorób, wymienionych w art. 2 pkt. 19, 21, 25, 26, 27 i 28, organa sanitarne obowiązane są powiadomić o tem powiatowego lekarza weterynaryjnego.

Art. 7. (1) Organa sanitarne, powołane do zwalczania chorób zakaźnych, mają prawo:

a) wstępu do pomieszczenia chorego, bądź podejrzanego o chorobę zakaźną, i do pomieszczeń, w których chory lub podejrzanym przebywał lub w których są albo były przedmioty, z którymi chory miał styczność, jeśli wzgląd na zachowanie tajemnicy państwowej nie stoi temu na przeszkodzie;

b) dokonywania wszelkich badań i czynności, potrzebnych do ustalenia rozpoznania choroby, źródeł jej pochodzenia, i szerzenia się;

c) pobierania materiału zakaźnego do badania;

d) dokonywania oględzin lub sekcji zwłok.

(2) Przy badaniu chorego oraz przy dokonywaniu oględzin lub sekcji zwłok ma prawo być obecny lekarz ordynujący.

Art. 8. W przypadku, gdy zachorowanie na chorobę zakaźną zagraża niebezpieczeństwem przeniesienia tej choroby na formację wojskową, władze, określone w art. 10 ust. (1), obowiązane są zawiadomić o tem niezwłocznie dowódcę tej formacji.

Art. 9. (1) Wszelkie władze, urzędy oraz instytucje publiczno-prawne obowiązane są udzielać potrzebnej pomocy osobom urzędowym przy wykonywaniu zarządzeń, wydanych na zasadzie przepisów niniejszej ustawy, oraz wypełniać wydane zgodnie z niniejszą ustawą zarządzenia i ułatwiać kontrolę nad wykonaniem tych zarządzeń.

(2) W razie stwierdzenia jednej z chorób zakaźnych, wymienionych w art. 2 w pkt. 1—11, 17—20, 25, 26 i 28, każdy lekarz obowiązany jest w przypadkach nagłych, gdy zwłoka grozi niebezpieczeństwem rozszerzenia się tych chorób, wydać natychmiast najkonieczniejsze zarządzenia, mające na celu zapobieżenie dalszemu ich szerzeniu się, oraz zawiadomić o tem pisemnie miejscowy zarząd gminny.

Art. 10. (1) W razie stwierdzenia przypadku jednej z chorób zakaźnych, wymienionych w art. 2 w pkt. 1—7, 9, 20, 26 i 28, lub podejrzenia o taką chorobę, zarządy gminne, jeśli posiadają własne organa sanitarne, jeżeli zaś ich nie posiadają — powiatowe władze administracji ogólnej obowiązane są w miarę potrzeby:

- a) wzbronić wstępu do wszelkich pomieszczeń, uznanych za zakażone, i w tym celu w sposób widoczny odpowiednio je oznaczyć aż do czasu ich odkażenia;
- b) zarządzić odosobnienie chorego lub podejrzanego o chorobę zakaźną oraz leczenie chorego w zakładach, do tego celu przeznaczonych, lub w mieszkaniu; przewożenie chorych lub podejrzanych o choroby zakaźne w miarę możliwości powinno się odbywać specjalnymi wozami;
- c) zarządzić odosobnienie osób, które były w styczności z chorym, lub podejrzanym o chorobę zakaźną, albo które przybyły z miejscowości, dotkniętych epidemją, wreszcie nosicielei zarazków, a to w mieszkaniu lub zakładach do tego celu przeznaczonych; zamiast odosobnienia może być do tych osób zastosowany czasowy nadzór z częściowem lub całkowitem wykluczeniem ich od zajęć publicznych lub prywatnych;
- d) zarządzić przymusowe oczyszczenie lub odkażenie osób, pomieszczeń oraz przedmiotów zakażonych lub podejrzanych o zakażenie, przedmioty zaś, które nie mogą być odkażone bez ich zniszczenia, oraz takie, których wartość jest mniejsza od kosztów odkażenia, mogą być zniszczone.

(2) W chorobach zakaźnych, wymienionych w art. 2 pkt. 8, 10, 12, 17, 24 i 25, powinny być zastosowane w miarę potrzeby tylko zarządzenia, podane w ustępie pierwszym artykułu niniejszego pkt. a, b, d.

(3) Ponadto starosta może w przypadkach wyjątkowego groźnego niebezpieczeństwa:

- a) zarządzić czasowe ograniczenie komunikacji miejscowej oraz czasowe wzbromienie handlu okrężnego;
- b) zarządzić w miejscowościach zakaźnych zamknięcie zakładów handlowych lub przemysłowych, których prowadzenie zagraża szczególnem niebezpieczeństwem rozszerzenia się tych chorób;
- c) zarządzić czasowe ograniczenie obrotu i używania przedmiotów, mogących być rozsądnikami zarazków, a w szczególności podejrzanych o zakażenie artykułów spożywczych i wody, względnie zabronić ich używania; zakazu tego nie można jednak stosować do używania wody, służącej do wytwarzania siły poruszającej w urządzeniach komunikacyjnych i przemysłowych, pod warunkiem, że woda ta nie będzie używana do celów gospodarstwa domowego, do wyrobu i w związku z wyrobem artykułów spożywczych w wytwórniach tych artykułów, do wyrobu lodu, ani do kąpieli w publicznych zakładach kąpielowych;
- d) zabronić czasowego odbywania targów, jarmarków, odpustów, pielgrzymek, widowisk i zgromadzeń publicznych oraz skupiania się większej liczby osób, — jak również wzbronić uczęszczania do szkół w trybie, który ustali rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej, wydane w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego;
- e) zarządzić z zastrzeżeniem przepisu art. 25 wytepienie zwierząt, roznoszących zarazki; wytepienie to może być zastosowane również w celach zapobiegawczych;
- f) zarządzić rewizję stanu zdrowia osób, znajdujących się na okręcie lub statku, wykluczyć od podróży osoby chore na choroby zakaźne i podejrzane o nie oraz zarządzić odkażenie lub oczyszczenie części okrętu lub statku, gdzie chory przebywał, jako też i przedmiotów, podejrzanych o zanieczyszczenie zarazkami;
- g) ograniczyć lub zabronić używania zakładów kąpielowych, pralni i ustępów publicznych do czasu ich odkażenia, wydając jednocześnie w miarę potrzeby odpowiednie zarządzenia, zmierzające do zastąpienia tych urządzeń.

Art. 11. (1) Minister Opieki Społecznej może wydawać rozporządzenia:

- a) o przeprowadzaniu przymusowych szczepień ochronnych przeciw chorobom zakaźnym, podlegającym obowiązkowi zgłaszania;
- b) o zapobieganiu szerzeniu się chorób zakaźnych przez chorych i nosicieli zarazków lub krwiodawców;
- c) o otwieraniu i urzędzeniu zakładów i pracowni, zajmujących się badaniami, hodowlą, produkowaniem lub obrotem zarazków i ich produktów, o zakresie uprawnień tych zakładów i pracowni, o kwalifikacjach zawodowych ich kierowników, o pobieraniu i przesyłaniu prób do badań bakteriologicznych i serologicznych i o nadzorze nad fachową działalnością tych pracowni;
- d) o zajmowaniu w razie koniecznej potrzeby pomieszczeń w nieruchomościach rządowych w porozumieniu z ministrami, w których zarządzie nieruchomości te się znajdują, oraz w nieruchomościach, należących do samorządu lub instytucji samorządowych, społecznych albo osób fizycznych i prawnych, za wynagrodzeniem, które oznaczają komisje szacunkowe. Skład tych komisji, sposób powoływania członków oraz tryb ich urzędowania określi Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych;
- e) dotyczące higieny publicznej oraz osobistej w związku z zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych.

(2) Minister Opieki Społecznej może uprawnienia, wymienione w ust. (1) pkt. d) zdanie pierwsze niniejszego artykułu, przekazywać wojewodom (Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy).

Art. 12. (1) Osoby, odosobnione przymusowo w myśl przepisów art. 10, otrzymują w miarę potrzeby od związku samorządowego, na którego terenie w tym czasie przebywają, całkowite utrzymanie i leczenie.

(2) Związki samorządowe, które poniosły koszty utrzymania osób, przymusowo odosobnionych, ściągają w drodze administracyjnej poniesione wskutek tego koszty od tych osób lub od osób fizycznych i prawnych, obowiązanych do ich utrzymania z jakiegokolwiek tytułu prawnego; koszty, których ściągnięcie będzie niewykonalne w ciągu roku od daty ich ustalenia, zwróci związkowi samorządowemu Skarb Państwa.

(3) Związki samorządowe, które poniosły koszty leczenia osób przymusowo odosobnionych, mają w ciągu 5 lat od dnia pokrycia tych kosztów prawo regresu w drodze administracyjnej do tych osób albo do innych osób, insty-

tucyj lub samorządów, obowiązanych z jakiegokolwiek tytułu prawnego do pokrycia tych kosztów.

(4) Osoby niezamożne, którym zarządzenia, wydane w myśl niniejszej ustawy, przeszkodziły w zarabkowaniu dłużej, niż przez 3 dni, narażając je przez to na szkody materialne, mają prawo do odszkodowania ze strony Skarbu Państwa.

(5) Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych określa w drodze rozporządzenia:

- a) zakres obowiązków związków samorządowych pod względem utrzymania lub leczenia osób przymusowo odosobnionych;
- b) zasady przyznawania odszkodowania w przypadkach, wymienionych w ustępie czwartym.

Art. 13. (1) Kto poniósł szkody lub straty wskutek odkażenia, względnie zniszczenia należących do niego przedmiotów, ma prawo żądania odpowiedniego odszkodowania od gminy; Skarb Państwa zwraca gminie połowę poniesionych na ten cel wydatków; w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, Ministrowi Opieki Społecznej służy prawo przyznania gminie zwrotu wydatków ponad 50%; żądanie wypłaty odszkodowania ulega przedawnieniu z upływem terminu trzymiesięcznego od daty zwrotu przedmiotów odkażonych lub zawiadomienia o ich zniszczeniu; za przedmioty, będące własnością Państwa oraz instytucji lub zakładów, zarządzanych przez Państwo, nie uiszcza się odszkodowania.

(2) Wysokość odszkodowania określają powiatowe władze administracji ogólnej. Strona, niezadowolona z orzeczenia tej władzy, może w terminie 14 dni od doręczenia orzeczenia wytoczyć przed sąd powództwo o ustalenie wysokości odszkodowania.

Art. 14. Osoby, nie stosujące się do przepisów ustawy niniejszej lub rozporządzeń na jej podstawie wydanych, tracą prawo do odszkodowania, określonego w art. 12 ust. (4) i w art. 13.

Art. 15. (1) Osobie, zatrudnionej stale przy zwalczaniu chorób zakaźnych lub powołanej do ich zwalczania, jeżeli stanie się całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy wskutek zapadnięcia na chorobę zakaźną w związku z wykonywaniem czynności służbowych, należy się od Państwa odszkodowanie lub zaopatrzenie; w razie spowodowanej chorobą zakaźną śmierci takiej osoby należy się jej rodzinie zaopatrzenie.

(2) Zasady i wysokość odszkodowania i zaopatrzenia ustala Rada Ministrów na wniosek Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(3) Przepisy ust. (1) nie mają zastosowania do tych osób, zatrudnionych przy zwalczaniu chorób zakaźnych, które na podstawie innych

przepisów prawnych nabyły prawo do emerytury lub innego zaopatrzenia, równego co do wysokości zaopatrzeniu, ustanowionemu przez Radę Ministrów. Jeżeli osobom tym lub pozostałym po nich rodzinom należy się według innych przepisów prawnych zaopatrzenie mniejsze, niż ustalone w sposób wyżej wskazany, wówczas uzupełnia się je do wysokości, ustalonej przez Radę Ministrów.

Art. 16. Odosobnienie lub czasowe wykluczenie od zajęć z powodu choroby zakaźnej, trwającej krócej niż 3 miesiące, nie może być powodem rozwiązania umowy o pracę, ani rozwiązania stosunku służbowego.

Art. 17. (1) Obowiązek otwierania oddziałów dla chorych zakaźnych w szpitalach ogólnych ciąży na powiatowych związkach samorządowych i miastach, wydzielonych z powiatów. Tworzenie innych zakładów i urzędów sanitarnych, niezbędnych do walki z chorobami zakaźnymi, jest obowiązkiem powiatowych i gminnych związków samorządowych w zakresie ich potrzeb miejscowych, określonym przez wojewódzką władzę administracji ogólnej.

(2) Jeżeli zakłady i urzędnicy, wymienione w ust. (1), zostały utworzone na żądanie wojewódzkiej władzy administracji ogólnej w zakresie, przekraczającym potrzeby miejscowe, wówczas związek samorządowy ma prawo domagać się od Skarbu Państwa zwrotu co najmniej połowy kosztów założenia.

Art. 18. (1) Związki samorządowe w całości ponoszą koszty:

- a) utrzymania na ich terenie zakładów leczniczych oraz innych zakładów i urzędów sanitarnych, niezbędnych do walki z chorobami zakaźnymi, powstałych z własnej ich inicjatywy lub na żądanie wojewódzkiej władzy administracji ogólnej;
- b) leczenia — w zakresie określonym niniejszą ustawą — mieszkańców danej gminy, mających z jej strony prawo do bezpłatnej opieki lekarskiej, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawnymi.

(2) Związki samorządowe mają prawo za dokonane przez siebie czynności w związku ze zwalczaniem chorób zakaźnych lub zapobieganiem ich powstawaniu lub szerzeniu się (odkazywanie, tępienie zwierząt, owadów i robactwa) pobierać opłaty. Szczegółowe przepisy co do zasad pobierania tych opłat wyda Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 19. Koszty, wynikające z wykonania postanowień niniejszej ustawy, jeżeli ustawa ta inaczej nie stanowi, ponosi Skarb Państwa w całości.

Art. 20. Jeżeli związek samorządowy nie spełnia obowiązków, wynikających z niniejszej

ustawy, władze państwowe mogą wykonać odpowiednie zarządzenia na koszt danego związku.

Art. 21. Przepisy ustawy niniejszej w niczym nie naruszają postanowień, opartych na umowach międzynarodowych.

Art. 22. (1) Winny przekroczenia przepisów niniejszej ustawy, bądź też rozporządzeń lub zarządzeń, wydanych na jej podstawie, podlega karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych, lub jednej z tych kar, jeżeli za czyn ten nie grozi kara surowsza.

(2) Przedmioty wytwarzane, przechowywane, rozpowszechniane lub używane wbrew przepisom niniejszej ustawy i wydanych na jej podstawie rozporządzeń lub zarządzeń, mogą ulec przypadkowi i w tym razie będą zniszczone lub przekazane na rzecz szpitali lub instytucji opieki społecznej. Władza może zarządzić niezwłoczne zajęcie przedmiotów, podlegających przypadkowi, i zniszczenie ich przed orzeczeniem przypadku, jeżeli będą tego wymagały względy zdrowia publicznego.

(3) Do orzekania w sprawach, poprzedziemi ustępami określonych, powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 23. Odwołania od orzeczeń i zarządzeń, wydanych na podstawie niniejszej ustawy lub rozporządzeń wykonawczych, nie mają mocy wstrzymującej; przepis ten nie dotyczy orzeczeń karnych.

Art. 24. Wydawanie zarządzeń i dokonywanie czynności w związku z zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych w obrębie obiektów, pozostających w zarządzie wojska lub przez wojsko zajmowanych, albo w stosunku do osób wojskowych, pełniących służbę czynną, bądź też pozostających w stanie nieczynnym lub w stanie spoczynku, określają szczególne przepisy, wydane przez Ministra Spraw Wojskowych.

Art. 25. Ustawa niniejsza nie narusza przepisów obowiązujących o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych.

Art. 26. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Opieki Społecznej, a co do art. 10 ust. (3), 17 i 20 — w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 27. Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej i wchodzi w życie po upływie czterech dni od dnia ogłoszenia. Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w sprawach unormowanych ustawą niniejszą, w szczególności:

- a) ustawa z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych oraz innych chorób, występujących nagminnie (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 402);

- b) ustawa z dnia 14 lipca 1920 r. o utworzeniu urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do walki z epidemjami, grożącymi Państwu klęską powszechną (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 388);
- c) ustawa z dnia 28 sierpnia 1905 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych (Zbiór ustaw prusk. str. 373);
- d) ustawa z dnia 30 czerwca 1900 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. Rzeszy, str. 306).

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *L. Kozłowski*

Minister Opieki Społecznej:

(—) *J. Paciorkowski*

2.

U S T A W A

z dnia 21 lutego 1935 r.

o pielęgniarstwie.

(Dz. U. R. P. z dnia 16 kwietnia 1935 r. Nr. 27, poz. 199)

I. Wykonywanie praktyki pielęgniarstwiej.

Art. 1. Przez praktykę pielęgniarstwiej rozumie się zawodowe wykonywanie następujących czynności:

- a) pielęgnowanie chorych w zakładach leczniczych i domach prywatnych,
- b) wykonywanie zleceń lekarza przy chorych,
- c) pracę w zakładach leczniczych, instytucjach zapobiegawczych, zakładach opiekuńczych, instytucjach społecznych, szkołach, zakładach przemysłowych oraz domach prywatnych w zakresie szerzenia higieny ogólnej i osobistej, zwalczania epidemji oraz zapobiegania chorobom.

Art. 2. (1) Do wykonywania praktyki pielęgniarstwiej uprawnione są jedynie osoby, które uzyskały prawo praktyki pielęgniarstwiej na zasadzie ustawy niniejszej. Osobom tym przysługuje również wyłączne prawo używania tytułu pielęgniarstwiej.

(2) Nadzór nad wykonywaniem praktyki pielęgniarstwiej należy do Ministra Opieki Społecznej.

Art. 3. (1) Prawo wykonywania praktyki pielęgniarstwiej może być stałe lub czasowe.

(2) Stałe prawo wykonywania praktyki pielęgniarstwiej mają osoby, które posiadają oby-

telstwo polskie i dyplom szkoły pielęgniarstwiej, przewidziany w art. 10 i 11.

(3) Minister Opieki Społecznej może nadać stałe prawo wykonywania praktyki pielęgniarstwiej osobom, posiadającym obywatelstwo polskie, które ukończyły zagranicą szkołę pielęgniarstwiej, uznaną przez Ministra Opieki Społecznej za równorzędną z polskimi szkołami pielęgniarstwiej.

(4) Czasowe prawo wykonywania praktyki pielęgniarstwiej może nadać Minister Opieki Społecznej:

1) w drodze wyjątku osobom, nie posiadającym obywatelstwa polskiego, jeżeli:

- a) ukończyły przed wejściem w życie ustawy niniejszej polską dwuletnią szkołę pielęgniarstwiej, posiadającą statut i program, zatwierdzone przez właściwe ministerstwo lub
- b) ukończyły szkołę pielęgniarstwiej, przewidzianą w art. 10 i 11, lub też
- c) ukończyły zagranicą szkołę pielęgniarstwiej, uznaną przez Ministra Opieki Społecznej za równorzędną z polskimi szkołami pielęgniarstwiej, przyczem może on uzależnić nadanie uprawnień od zdania egzaminu z pewnych przedmiotów w jednej z polskich szkół pielęgniarstwiej;

2) w czasie wojny, epidemji lub innych klęsk społecznych, osobom, nie mającym uprawnień do wykonywania praktyki pielęgniarstwiej, lecz posiadającym przeszkolenie sanitarne lub doświadczenie w zakresie pielęgnowania chorych. Minister Opieki Społecznej może ograniczyć prawa tych osób do częściowego wykonywania praktyki pielęgniarstwiej.

Art. 4. Prawa wykonywania praktyki pielęgniarstwiej nie mogą uzyskać osoby:

- a) pozbawione własnej woli z powodu choroby psychicznej przez czas trwania ubezwłasnowolnienia,
- b) sędownie pozbawione praw publicznych i obywatelskich praw honorowych — do chwili odzyskania tych praw,
- c) dotkniętych chorobą, niebezpieczną dla otoczenia.

Art. 5 (1) Przed przystąpieniem do wykonywania praktyki pielęgniarstwiej pielęgniarstwiej obowiązane są do zarejestrowania się u wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, składając dowody posiadanych uprawnień oraz świadectwo zdrowia; władza ta wydaje pielęgniarstwiejkom pisemne zaświadczenia o uprawnieniu do wykonywania praktyki pielęgniarstwiej.

(2) Pielęgniarstwiejki obowiązane są do zawiadomienia powiatowej władzy administracji ogólnej o każdorazowej zmianie stałego miejsca wykonywania praktyki pielęgniarstwiej i adresu.

(3) Zasady i sposób przeprowadzenia rejestracji pielęgniarstwiejek określi Minister Opieki Społecznej w drodze rozporządzenia.

Art. 6. (1) Pielęgniarka traci prawo wykonywania praktyki pielęgniarskiej:

- a) w razie utraty obywatelstwa polskiego, z wyjątkiem przypadku, gdy utraci je na skutek poślubienia cudzoziemca,
- b) w razie ubezwłasnowolnienia z powodu choroby psychicznej, na czas trwania ubezwłasnowolnienia,
- c) w razie orzeczenia wyrokiem sądowym utraty prawa wykonywania praktyki pielęgniarskiej.

(2) W przypadku, gdy z powodu choroby psychicznej pielęgniarki wykonywanie przez nią praktyki pielęgniarskiej może zagrażać niebezpieczeństwem dla życia i zdrowia osoby pielęgowanej, wojewódzka władza administracji ogólnej władna jest na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej zawiesić pielęgniarkę w prawie wykonywania praktyki pielęgniarskiej na czas trwania tej choroby.

(3) W razie zachorowania pielęgniarki na przewlekłą chorobę zakaźną, niebezpieczną dla otoczenia, lub stwierdzonego nosicielstwa czasowego albo trwałego, wojewódzka władza administracji ogólnej władna jest na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej i przeprowadzonego badania bakteriologicznego zawiesić pielęgniarkę w prawie wykonywania praktyki pielęgniarskiej na czas choroby lub nosicielstwa, albo ograniczyć jej czynności do prac, niezagrażających zdrowiu otoczenia.

(4) Wykonywanie praktyki pielęgniarskiej wbrew postanowieniom ust. (2) i (3) jest wzbronione.

(5) W razie uchylenia się pielęgniarki od stawienia się przed komisją lekarską, wojewódzka władza administracji ogólnej może wzbronić jej wykonywania praktyki pielęgniarskiej do czasu stawienia się przed komisją.

(6) Na żądanie zainteresowanej pielęgniarki, wniesione w ciągu 14 dni od dnia doręczenia jej orzeczenia komisji lekarskiej, wojewódzka władza administracji ogólnej zarządza ponowne badanie jej przez wymienioną komisję.

(7) Skład komisji, sposób jej powoływania i tryb urzędowania określi rozporządzenie wykonawcze.

Art. 7. (1) Pielęgniarka obowiązana jest do zachowania w tajemnicy wszystkiego, o czym się dowie w związku z wykonywaniem praktyki pielęgniarskiej.

(2) Od obowiązku zachowania tajemnicy pielęgniarka zwolniona jest:

- a) w stosunku do lekarza, pod którego opieką chory pozostaje,
- b) gdy ciąży na niej z mocy przepisów prawa obowiązek doniesienia władzy,
- c) w pracy higieniczno - zapobiegawczej w stosunku do władz przełożonych.

Art. 8. Pielęgniarki zaliczają się do kategorii pracowników umysłowych i korzystają z praw i obowiązków, ustawowo przepisanych dla tej kategorii pracowników.

Art. 9. Ustawa niniejsza nie narusza w niczym praw osob, uprawnionych do wykonywania praktyki lekarskiej, felczerskiej i położniczej.

II. Szkoły pielęgniarstwa.

Art. 10. (1) Państwowe, publiczne i prywatne szkoły pielęgniarstwa mogą być otwierane i prowadzone tylko na podstawie zezwolenia Ministra Opieki Społecznej.

(2) Minister Opieki Społecznej ustali w drodze rozporządzenia warunki niezbędne dla uzyskania zezwolenia na otwarcie szkoły pielęgniarstwa.

Art. 11. (1) Minister Opieki Społecznej zatwierdza statut szkoły pielęgniarstwa, regulamin rady szkolnej, program i system nauczania, regulamin egzaminu końcowego i wzór dyplomu.

(2) Nauczanie w szkole pielęgniarstwa winno trwać przynajmniej dwa i pół lat.

(3) Przepisy, dotyczące statutów, regulaminów oraz programu nauczania, zostaną ustalone w drodze rozporządzenia przez Ministra Opieki Społecznej.

Art. 12. Szkoły pielęgniarstwa mogą być zakładane jedynie w miejscowościach, które posiadają odpowiednie warunki do szkolenia uczennic tak teoretycznego, jak i praktycznego w pielęgowaniu chorych i opiece społeczno-higienicznej.

Art. 13. Szkoły pielęgniarstwa obowiązane są do utrzymywania internatów dla swych uczennic. Zamieszkiwanie uczennic poza internatem jest wzbronione. Wyjątki dopuszczalne są tylko dla uczęszczających do szkół pielęgniarstwa siostr zakonnych, którym reguła zabrania mieszkania poza zgromadzeniem zakonnym.

Art. 14. (1) Dyrektorkę szkoły pielęgniarstwa zatwierdza Minister Opieki Społecznej.

(2) Szczegółowe warunki, którym powinna odpowiadać dyrektorka szkoły pielęgniarstwa, określi rozporządzenie; w każdym razie musi ona posiadać prawo do wykonywania praktyki pielęgniarskiej.

(3) Ze stanowiskiem dyrektorki nie wolno łączyć innych stałych zajęć zarobkowych.

(4) Minister Opieki Społecznej może zarządzić usunięcie dyrektorki, nieprzestrzegającej obowiązujących przepisów i postanowień statutu szkoły.

(5) Nad wykonaniem programu nauczania czuwa złożona z lekarzy i pielęgniarek rada

szkolna, której skład i zakres działania ustali regulamin.

Art. 15. (1) Warunki, którym winny odpowiadać kandydatki, wstępujące do szkół pielęgniarstwa, są następujące:

- a) ukończone przynajmniej gimnazjum lub wykształcenie, uznane przez władze właściwe jako równorzędne,
- b) ukończony 18, a nieprzekroczony 30 rok życia,
- c) odpowiednie właściwości psychiczne i uzdolnienie fizyczne,
- d) nieskazitelna przeszłość.

(2) Minister Opieki Społecznej może na wniosek dyrektorki szkoły pielęgniarstwa zezwolić w drodze wyjątku na przyjęcie kandydatki, która przekroczyła 30 rok życia.

Art. 16. Ministrowi Opieki Społecznej przysługuje prawo zamknięcia szkoły pielęgniarstwa:

- a) jeżeli jest prowadzona niezgodnie z ustawą niniejszą, przepisami wydanymi na jej podstawie lub ze statutem, regulaminem i programem naukowym.
- b) w przypadku, gdy nauczanie lub wychowanie uczennic odbywa się w duchu nielojalnym dla Państwa, względnie gdy szkoła nie przeciwdziała skutecznie szkodliwym pod względem wychowawczym wpływom na uczennice.

Art. 17. (1) Minister Opieki Społecznej sprawuje nadzór nad szkoleniem kandydatek do zawodu pielęgniarstwa, a w miarę potrzeby zarządza przeszkolenie pielęgniarek oraz osób, wymienionych w art. 20 ust. (3) i (4), na okresowych kursach uzupełniających.

(2) Uprawnienia te może Minister Opieki Społecznej przekazać w całości lub części wojewódzkim władzom administracji ogólnej.

Art. 18. (1) Minister Opieki Społecznej ustala w drodze rozporządzenia oznakę ukończenia szkoły pielęgniarstwa i wzory mundurów dla pielęgniarek.

(2) Noszenie przez osoby nieuprawnione ustalonego munduru i oznaki jest wzbronione.

III. Postanowienia przejściowe.

Art. 19. Równoznaczne z dyplomem szkoły pielęgniarstwa, przewidzianej w art. 10 i 11, są:

1) uzyskane przed wejściem w życie ustawy niniejszej:

- a) świadectwo ze złożonego państwowego egzaminu pielęgniarstwa w myśl rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego w przedmiocie państwowych egzaminów pielęgniarstwa z dnia 27 listo-

pada 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 1049), zmienionego rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 grudnia 1931 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 6, poz. 38),

- b) świadectwo złożenia egzaminu pielęgniarstwa w myśl wydanych przez b. państwa zaborcze przepisów, obowiązujących na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego,
- c) świadectwo ukończenia szkoły pielęgniarstwa Stowarzyszenia Pań Ekonomek św. Wincentego a Paulo w Krakowie,

(2) świadectwo złożonego egzaminu pielęgniarstwa, uzyskane zgodnie z art. 20 ustawy niniejszej.

Art. 20. (1) Egzaminy, uprawniające do uzyskania prawa praktyki na zasadzie art. 19 pkt. 2), odbywać się będą w ciągu lat czterech od wejścia w życie ustawy niniejszej przed komisją egzaminacyjną przy urzędach wojewódzkich.

(2) Program, terminy egzaminów i sposób przeprowadzenia egzaminów oraz skład komisji egzaminacyjnej ustali Minister Opieki Społecznej w drodze rozporządzenia.

(3) Do egzaminu dopuszczone będą osoby, posiadające obywatelstwo polskie, które przed wejściem w życie ustawy niniejszej:

- a) ukończyły dwuletnią szkołę pielęgniarstwa o zatwierdzonym przez właściwe ministerstwo statucie i programie,
- b) ukończyły szkołę pielęgniarstwa, zatwierdzoną w myśl wydanych przez b. państwa zaborcze przepisów, obowiązujących na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego,
- c) ukończyły najmniej sześciomiesięczne kursy pielęgniarstwa i wykażą się dwuletnią pracą zawodową pielęgniarstwa,
- d) wykażą się pięcioletnią pracą zawodową pielęgniarstwa szpitalną lub higieniczno-zapobiegawczą, przyczem kursy pielęgniarstwa mogą być zaliczone, jako praca zawodowa pielęgniarstwa, licząc jeden miesiąc kursu za 6 miesięcy pracy zawodowej. Minister Opieki Społecznej ustali w drodze rozporządzenia, które kursy mogą być zaliczone, jako praca zawodowa,
- e) wykażą się czteroletnią pracą zawodową pielęgniarstwa, pod warunkiem uzupełnienia brakującego roku pracy zawodowej przez odbycie kursu, wymienionego w art. 17.

(4) Ponadto do egzaminu dopuszczone będą osoby, posiadające obywatelstwo polskie, znajdujące się w okresie próbnym (postulacie) lub nowicjacie, zgłoszone przez zgromadzenia

zakonne w ciągu 3 miesięcy od wejścia w życie ustawy niniejszej, pod warunkiem, że przed przystąpieniem do egzaminu przejdą przeszkolenie, które ustali rozporządzenie wykonawcze, i w czasie składania egzaminu będą należały do zgromadzenia zakonnego.

(5) Osobom, które posiadają warunki do przystąpienia do egzaminu pielęgniarskiego, wojewódzka władza administracji ogólnej wyda, do czasu złożenia egzaminu, czasowe zezwolenie na wykonywanie praktyki pielęgniarskiej, nie dłużej jednak, jak do dnia 1 stycznia 1939 r.

IV. Postanowienia karne.

Art. 21. (1) Winny przekroczenia art. 5 ust. (1) i (2), art. 6 ust. (4) i art. 10 podlega karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych lub jednej z tych kar, jeżeli za czyny te nie grozi kara surowsza.

(2) Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

V. Postanowienia końcowe.

Art. 22. Ilekroć przepisy ustawy niniejszej mówią o pielęgniarzach, uczennicach, dyrektorkach i kandydatkach do szkół pielęgniarskich oraz o siostrach zakonnych, przepisy te dotyczą również pielęgniarzy, uczniów, dyrektorów i kandydatów do szkół pielęgniarskich oraz braci zakonnych.

Art. 23. Przepisy ustawy niniejszej nie naruszają szczególnych uprawnień przewidzianych w umowach międzynarodowych, w warunkach i granicach, w umowach tych ustalonych.

Art. 24. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 25. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

(2) Równocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe przenisy, normujące wykonywanie praktyki pielęgniarskiej, a w szczególności przenisy o państwowych egzaminach pielęgniarskich.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *L. Kozłowski*

Minister Opieki Społecznej:

(—) *J. Paciorkowski*

3.

OKÓLNIK Nr. 22/35

MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 kwietnia 1935 r. Nr. Zn. 3c/18-5

w sprawie zarządzeń zapobiegawczych dotyczących dzieci, wyjeżdżających na kolonie.

Do

Panów Wojewodów i Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Wobec tego, że na kolonjach dziecięcych niejednokrotnie występują epidemie chorób zakaźnych, których źródłem są dzieci przyjeżdżające na kolonie, Ministerstwo Opieki Społecznej zarządza, co następuje:

Dzieci, wysyłane na kolonie, powinny mieć zaświadczenie lekarza urzędowego, że z ich strony nie zagraża niebezpieczeństwo przeniesienia chorób zakaźnych, t. j. że ani one same, ani ich otoczenie domowe nie przechodziło bezpośrednio przed ich wyjazdem chorób zakaźnych, albo, że po przebyciu choroby przez nie, czy przez ich otoczenie minął odpowiedni okres izolacyjny i zastosowane były wszelkie środki zapobiegawcze przeciwko rozszerzeniu się zarazy.

Przed wyjazdem na kolonie dzieci powinny być poddane badaniu na nosicielstwo błonicy i duru, oraz w miarę możliwości zaszczepione przeciwko durowi brzuszному, błonicy i płonicy (ew. szczepionką BP) o ile nie dostarczą zaświadczenia, że w okresie rocznym przed terminem szczepień, wyznaczonym dla dzieci wyjeżdżających na kolonie, były poddawane tym szczepieniom. Szczepienia przeciwko błonicy i płonicy powinny być przeprowadzone na 2 miesiące, przeciwko durowi brzuszному — na miesiąc przed terminem wyjazdu na kolonie.

Pożądane jest, aby rodzice dzieci, mających wyjechać na kolonie letnie, zawnazu poddały swe dzieci wyżej wymienionym szczepieniom zapobiegawczym i przy zapisie dzieci składały zaświadczenia o dokonanych szczepieniach; wobec tego szczepienia w tych instytucjach należy zorganizować już z początkiem każdego roku.

Ministerstwo prosi o podanie powyższych zarządzeń do wiadomości i ścisłego zastosowania się Instytucjom i Towarzystwom, organizującym kolonie letnie.

Treść powyższych zarządzeń z wyznaczeniem stałych terminów szczepień zapobiegawczych powinna być rozplakatowana w tych instytucjach do wiadomości zainteresowanych rodziców.

Podsekretarz Stanu:

(—) *Dr. E. Piestrzyński*

4.

OKÓLNIK Nr. 23/35

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 25 kwietnia 1935 r. Nr. Zn. 14a/7-5

w sprawie uznania szpitala ubezpieczalni społecznej w Rawiczu, za nadający się do leczenia funkcjonariuszów państwowych i członków ich rodzin na koszt Skarbu Państwa.

Do

Panów Wojewodów, Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Pana Komisarza Generalnego R. P. w Gdańsku.

Ministerstwo Opieki Społecznej podaje do wiadomości, że na podstawie § 8 pkt. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28. I. 1934 r. o państwowej pomocy lekarskiej (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 81) uznaje Szpital ubezpieczalni społecznej w Rawiczu za nadający się do leczenia funkcjonariuszów państwowych i członków ich rodzin na koszt Skarbu Państwa.

Dyrektor Departamentu:

(—) *Dr. J. Adamski*

5.

PISMO OKÓLNE

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 24 kwietnia 1935 r. Nr. Zł. 35/3-5

w sprawie zapisywania środków odurzających dla szpitali i lecznic.

Do

Panów Wojewodów i Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

W związku z zapytaniem jednego z urzędów wojewódzkich, Ministerstwo Opieki Społecznej wyjaśnia, że sprawa nabywania środków odurzających dla zakładów leczniczych była

poruszona w okólniku Nr. 33 z dnia 7 marca 1930 r. Zgodnie z tym okólnikiem i rozporządzeniem z dnia 20 maja 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 48, poz. 402) o detalicznej sprzedaży substancji i przetworów odurzających lekarze szpitalni mają prawo wydawać recepty to znaczy przepisy lekarskie, zawierające wszystkie dane, wyszczególnione w ustępie 2 § 3 tego rozporządzenia, a mianowicie imię, nazwisko i adres zapisującego, imię i nazwisko chorego względnie Nr. jego łóżka w szpitalu, ilość środka odurzającego oraz dokładny sposób użycia.

Przepisywanie w receptach środków odurzających w ilościach, przekraczających dziesięciokrotną jednorazową najwyższą dawkę lekarską, jest na podstawie przepisów § 10 pkt. 3 rozporządzenia z dnia 30 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 96) o wykonywaniu praktyki lekarskiej zabronione.

Zapotrzebowanie lekarskie na środki odurzające tem się różni od recepty, że zamiast nazwiska chorego i sposobu użycia musi być umieszczony napis „do użytku aptecznego szpitala“.

Wystawianie zapotrzebowań dla szpitali, nieposiadających aptek, uprawnionych do utrzymywania środków odurzających w myśl postanowień § 1 rozporządzenia z dnia 20 maja 1929 roku w substancji *per se* jest niedozwolone. Zapotrzebowania na środki odurzające w formie dozowanej dla tych szpitali lub lecznic powinny być podpisane przez dyrektora szpitala lub lecznicy albo osobę przez niego do tej czynności upoważnioną. Środki te mogą być zapisywane tylko w formie dozowanej do bezpośredniego stosowania chorvm. Ilość zapotrzebowanych dozowanych środków odurzających dla szpitala nie powinna przekraczać jednomiesięcznego ich zużycia. Zapasów takich nie wolno w żadnym razie powierzać służbie pielęgniarskiej lub pozostawiać na salach chorych, muszą one być osobiście przechowywane przez lekarza oddziałowego lub ordynującego w szpitalu lub lecznicy.

Dyrektor Departamentu:

(—) *Dr. J. Adamski*

VI. Sprawy ogólnie-administracyjne.

1.

USTAWA SKARBOWA

z dnia 24 marca 1935 r.

na okres od 1 kwietnia 1935 do 31 marca 1936.

(Dz. U. R. P. z dnia 29 marca 1935 r. Nr. 21, poz. 121)

Art. 1. Upoważnia się Rząd do czynienia:

- a) wydatków administracji państwowej zwyczajnych do kwoty 2.094.360.460 zł, nadzwyczajnych do kwoty 64.687.700 zł,
- b) wydatków na dopłaty ze Skarbu do przedsiębiorstw i zakładów państwowych do kwoty 8.226.000 zł,
- c) wydatków na dopłaty ze Skarbu do funduszków państwowych do kwoty 1.104.000 zł, razem do kwoty 2.168.378.160 zł, zgodnie z załączonym budżetem na okres od 1 kwietnia 1935 do 31 marca 1936 (rok budżetowy 1935/36).

Art. 2. (1) Na pokrycie, wymienionych w art. 1 wydatków, służą dochody zwyczajne w kwocie 1.882.504.700 zł, nadzwyczajne w kwocie 133.902.000 zł, razem w kwocie 2.016.406.700 złotych, a w szczególności:

- a) dochody administracji państwowej w kwocie 1.301.251.700 zł.,
- b) wpłaty do Skarbu przedsiębiorstw i zakładów państwowych w kwocie 72.176.000 zł.,
- c) wpłaty do Skarbu monopolów państwowych w kwocie 630.100.000 zł.,
- d) wpłaty do Skarbu funduszków państwowych w kwocie 12.879.000 zł.,

(2) Wydatki, wymienione w art. 1 — o ile nie mają pokrycia w dochodach, przewidzianych w ust. 1 — będą pokryte z rezerw skarbowych względnie w drodze operacji finansowych.

Art. 3. (1) W planach finansowo-gospodarczych, objętych budżetem na rok 1935/36, ustala się:

- a) dla przedsiębiorstw i zakładów państwowych rozchody zwyczajne w kwocie 305.404.240 zł, rozchody nadzwyczajne w kwocie 18.316.720 zł,
- b) dla monopolów państwowych rozchody zwyczajne w kwocie 431.985.200 zł,

c) dla funduszków państwowych rozchody zwyczajne w kwocie 246.336.000 zł.

(2) Na pokrycie rozchodów zwyczajnych i nadzwyczajnych przedsiębiorstw, zakładów, monopolów i funduszków państwowych służą ich wpływy zwyczajne i nadzwyczajne oraz dopłaty ze Skarbu, wymienione w art. 1.

Art. 4. Wydatki państwowe mogą być dokonywane, o ile niniejsza ustawa inaczej nie postanawia (art. 7 i art. 11 ustęp ostatni), tylko na te cele i w tych kwotach, które zostały ustalone w rubrykach budżetu.

Art. 5. Kredyty, przewidziane w budżecie na rok 1935/36 (art. 1), będą otwierane przez Ministra Skarbu miesięcznie.

Art. 6. (1) Dokonywanie wydatków, nieobjętych budżetem, może nastąpić tylko na mocy ustawy — uchwalonej na wniosek Ministra Skarbu — pod warunkiem równoczesnego uzyskania wystarczającego pokrycia.

(2) Przed uchwaleniem takiej ustawy wolno czynić wydatki na cele nieprzewidziane w budżecie, albo na cele przewidziane, lecz w kwotach wyższych, niż je budżet określa względnie niż na to pozwala art. 7, gdy nastąpiła konieczność natychmiastowej wypłaty sum ze Skarbu.

(3) Wydatki takie mogą być czynione tylko na podstawie uchwały Rady Ministrów, która jest obowiązana w ciągu tygodnia, licząc od dnia powzięcia uchwały, ogłosić ją w „Monitorze Polskim” i przesłać do wiadomości Najwyższej Izby Kontroli. Jednocześnie Minister Skarbu przedkłada Seimowi wniosek w sprawie kredytów dodatkowych.

Art. 7. (1) Minister Skarbu ma prawo na wniosek właściwego Ministra względnie Marszałków Sejmu i Senatu oraz Prezesa Najwyższej Izby Kontroli:

A. przenosić kredyty:

- a) w obrębie każdego działu poszczególnych części budżetu zwyczajnego administracji państwowej między paragrafami, obejmującymi wydatki, związane z normalnym tokiem administracji (bieżące koszty utrzymania i funkcjonowania organów administracji państwowej),
- b) w obrębie każdej części budżetu administracji państwowej ze wszystkich paragrafów na wszystkie paragrafy, obejmujące wydatki, niewymienione pod lit. a), a w części 6 budżetu również na § 12 „Rezerwa zaopatrzenia” rozdział 2 w działach 2 i 4 wydatków zwyczajnych,

c) w obrębie planów finansowo-gospodarczych poszczególnych przedsiębiorstw, zakładów, monopolów i funduszków państwowych między wszystkimi paragrafami:

B. zwiększać wydatki na spłatę długów państwowych w miarę uzyskania wystarczającego pokrycia;

C. zwiększać rozchody i ustalać rozchody nowe w planach finansowo-gospodarczych przedsiębiorstw, zakładów, monopolów i funduszków państwowych, o ile zmiany te nie spowodują zmniejszenia wpłaty do Skarbu lub zwiększenia dopłaty ze Skarbu na rzecz danego przedsiębiorstwa, zakładu, monopolu lub funduszu państwowego.

(2) Przeniesienia kredytów, wymienione pod lit. a) i b), mogą być uskuteczniiane tylko za zgodą Prezesa Rady Ministrów. Przeniesienia te nie mogą być dokonywane w celu zwiększenia wydatków na płace, ustalonych w poszczególnych paragrafach.

(3) O dokonaniu zmian, przewidzianych w niniejszym artykule, Minister Skarbu zawiadamia natychmiast Najwyższą Izbę Kontroli.

Art. 8. Upoważnia się Ministra Skarbu do zarachowania na dochód budżetu wpływów z likwidacji funduszków państwowych, o ile dotyczące ich przepisy ustawowe inaczej nie stanowią.

Art. 9. (1) Bezprocentowy kredyt, przysługujący Skarbowi Państwa w Banku Polskim na podstawie art. 53 lit. f) jego statutu w brzmieniu nadanem ustawą z dnia 24 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 171) — będzie stanowił w roku budżetowym 1935/36 fundusz obrotowy Skarbu Państwa.

(2) Minister Skarbu ma prawo zarachować kwoty, podjęte z tego funduszu, na dochód części 8 budżetu, zwroty zaś do tego funduszu — jako wydatek w tej samej części.

Art. 10. (1) Upoważnia się Ministra Skarbu do udzielania związkom samorządu terytorjalnego i gospodarczego z zapasów kasowych pożyczek na termin nie dłuższy niż 12 miesięcy.

(2) Łączna kwota tych pożyczek nie może w ciągu roku budżetowego 1935/36 przekroczyć 20% sumy udziałów w podatkach państwowych

i dodatków do tych podatków, pobieranych przez kasy państwowe na rzecz wszystkich związków samorządowych.

Art. 11. (1) Kredyty, przewidziane w załączonym budżecie, są ważne do dnia 31 marca 1936 r.

(2) Po tym terminie kredyty na cele budowlane, na rezerwę zaopatrzenia (§ 12 rozdział 2 w działach 2 i 4 wydatków zwyczajnych części 6 budżetu) i na cele funduszków państwowych mogą być użyte w ciągu najpóźniej trzech miesięcy pod warunkami, ustalonymi przez Ministra Skarbu.

(3) Ograniczenie, zawarte w ust. 1, nie dotyczy kredytów na odpisy i rozchodów na rachunek zysku handlowego, przewidzianych lub ustalonych trybem art. 7 w planach finansowo-gospodarczych przedsiębiorstw, zakładów i monopolów państwowych oraz kwot, wyasygnowanych przed wpływem roku budżetowego 1935/36 na wydatki zryczałtowane, wyszczególnione w budżecie. Kwoty te mogą być zużyte tak na pokrycie wydatków zryczałtowanych, jak i innych wydatków państwowych, lecz tylko w ciągu następnego roku budżetowego.

Art. 12. Na czas trwania niniejszej ustawy zawieszają się moc obowiązującą przepisu o upoważnieniu Prezesa Najwyższej Izby Kontroli do przenoszenia kredytów w obrębie całej części 3 budżetu (ustęp 3 art. 29 ustawy z dnia 3 czerwca 1921 r. o Kontroli Państwowej. — Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 314).

Art. 13. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 14. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1935 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *L. Kozłowski*

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Zawadzki*

Budżet na rok 1935/1936.

A. Administracja.

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa części, działu, rozdziału i paragrafu	Wydatki w złotych
			Część 14. Ministerstwo Opieki Społecznej	57.659.000
			I. Wydatki zwyczajne	56.739.000
1			Zarząd centralny	1.791.490
		1	Płace	1.371.000
		2	Różne świadczenia osobowe	55.270
		3	Podróże służbowe i przesiedlenia	75.600
		4	Środki lokomocji	16.240
			w tem wydatki zryczałtowane 11.140	
		5	Pomieszczenie	66.790
			w tem wydatki zryczałtowane 34.190	
		6	Wydatki biurowe	72.860
			w tem wydatki zryczałtowane 71.660	
		7	Wydawnictwa	35.000
		8	Inne wydatki	40.000
		9	Remont i konserwacja nieruchomości	3.500
			w tem wydatki zryczałtowane 3.500	
		10	Subwencje dla instytucyj o charakterze społecznym i społeczno-gospodarczym	16.000
		11	Badania lekarskie kobiet i młodocianych	15.000
		12	Sądy pracy	8.000
		13	Udział Polski w Międzynarodowym Biurze Higjeny w Paryżu	16.230
1a			Przelew z tytułu państwowego podatku dochodowego i opłaty emerytalnej oraz wpłata na rzecz Funduszu Pracy	349.100
		1	Przelew z tytułu państwowego podatku dochodowego	108.290
		2	Przelew z tytułu opłaty emerytalnej	195.120
		3	Wpłata na rzecz Funduszu Pracy	45.690
2			Wojewódzkie wydziały pracy, opieki i zdrowia	1.201.410
		1	Płace	1.075.620
		2	Różne świadczenia osobowe	54.480
		3	Podróże służbowe i przesiedlenia	71.310
3			Urzędy inspekcji pracy	1.432.470
		1	Płace	1.031.500
		2	Różne świadczenia osobowe	30.940
		3	Podróże służbowe i przesiedlenia	135.000
		4	Środki lokomocji	9.920
			w tem wydatki zryczałtowane 8.920	
		5	Pomieszczenie	80.620
			w tem wydatki zryczałtowane 20.300	
		6	Wydatki biurowe	47.940
			w tem wydatki zryczałtowane 47.940	
		7	Wydawnictwa	9.000

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa części, działu, rozdziału i paragrafu	Wydatki w złotych
		8	Inne wydatki	12.750
		10	Komisje rozjemcze	30.000
		11	Komisje pojednawcze i arbitrażowe	44.800
4			Urzędy ubezpieczeń społecznych	290.600
		1	Płace	118.340
		2	Różne świadczenia osobowe	10.690
		3	Podróże służbowe i przesiedlenia	13.830
		5	Pomieszczenie	17.830
			w tem wydatki zryczałtowane 7.600	
		6	Wydatki biurowe	12.970
			w tem wydatki zryczałtowane 12.670	
		8	Inne wydatki	1.900
		10	Koszty postępowania	81.540
		11	Wyższy sąd rozjemczy dla spraw górnośląskich bractw górniczych	33.500
5			Lekarze powiatowi	1.071.260
		1	Płace	949.600
		2	Różne świadczenia osobowe	40.860
		3	Podróże służbowe i przesiedlenia	63.200
		10	Komisje poborowe	17.600
6			Urzędy dla spraw inwalidzkich	508.370
		1	Płace	387.540
		2	Różne świadczenia osobowe	29.600
		3	Podróże służbowe i przesiedlenia	12.300
		5	Pomieszczenie	39.650
			w tem wydatki zryczałtowane 20.250	
		6	Wydatki biurowe	32.480
			w tem zryczałtowane 31.480	
		8	Inne wydatki	6.800
7			Państwowe szkoły położnych	127.420
		1	Płace	47.880
		2	Różne świadczenia osobowe	4.440
		8	Inne wydatki	3.900
		10	Zwrot nadwyżki kosztów leczenia położnic	50.000
		11	Przeszkolenie położnych	10.000
		12	Komisje egzaminacyjne	11.200
8			Państwowy Zakład Higjeny	551.370
		1	Płace	340.790
		2	Różne świadczenia osobowe	11.240
		3	Podróże służbowe i przesiedlenia	5.000
		5	Pomieszczenie	91.040
			w tem wydatki zryczałtowane 84.560	
		6	Wydatki biurowe	12.150
			w tem wydatki zryczałtowane 11,850	
		8	Inne wydatki	14.150
		10	Wydatki laboratoryjne	68.000
		11	Urządzenie pracowni	9.000

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa części, działu, rozdziału i paragrafu	Wydatki w złotych
9			Państwowe zakłady badania żywności	377.710
		1	Płace	232.940
		2	Różne świadczenia osobowe	10.380
		3	Podróże służbowe i przesiedlenia	10.600
		5	Pomieszczenie	56.060
			w tem wydatki zryczałtowane 22.190	
		6	Wydatki biurowe	13.350
			w tem wydatki zryczałtowane 12.480	
		8	Inne wydatki.	6.380
		10	Wydatki laboratoryjne	48.000
10			Świadczenia socjalne	39.875.200
	1		Ubezpieczenia	11.019.200
		10	Koszty nadzoru nad instytucjami ubezpieczeń społecznych	200.000
		11	Zwrot ubezpieczalniom społecznym kosztów świadczeń . .	200.000
		12	Dopłaty do ubezpieczeń społecznych	10.619.200
10	2		Opieka	11.240.000
		13	Opieka nad młodzieżą i dziećmi	4.850.000
		14	Opieka nad niezdolnymi do pracy	565.000
		15	Opieka nad osobami, zasłużonymi w walce o niepodległość oraz nad weteranami powstań narodowych	150.000
		16	Leczenie i protezowanie inwalidów oraz badania rewizyjne i przedrewizyjne, dodatkowa rejestracja i jednorazowa kontrola akt inwalidów	3.218.000
		17	Opieka nad inwalidami	1.390.000
		18	Opieka nad reemigrantami i ofiarami wypadków politycz- nych	400.000
		19	Żywnienie ludności i pomoc poszkodowanym przez wypadki żywiolowe	402.000
		20	Opieka zapobiegawcza	120.000
		21	Samopomoc społeczna.	85.000
		22	Akcja kulturalno - oświatowa i opiekuńcza na rzecz ro- botników	60.000
	3		Zatrudnienie i migracja	17.616.000
		23	Dopłaty do zabezpieczenia na wypadek bezrobocia oraz pomoc dla bezrobotnych	17.000.000
		24	Repatriacja zagraniczna	250.000
		25	Koszty rekrutacji emigrantów	96.000
		26	Opieka nad emigrantami i ich rodzinami w kraju	135.000
		27	Dopłata do kapitału zakładowego Syndykatu Emigracyj- nego	135.000
11			Służba zdrowia	3.547.600
	1		Walka z chorobami	2.614.600
		10	Zwalczanie gruźlicy	685.000
		11	Zwalczanie chorób wenerycznych	255.600
		12	Zwalczanie jaglicy	330.000
		13	Zwalczanie ostrych chorób zakaźnych	665.000
		14	Zwalczanie raka	25.000

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa części, działu, rozdziału i paragrafu	Wydatki w złotych
		15	Walka ze zwyrodnieniem rasy	10.000
		16	Akcja zapobiegawcza i uświadamiająca	30.000
		17	Walka z alkoholizmem	174.000
		18	Łaźnie, kąpieliska i budowa studni	440.000
	2		Opieka nad lecznictwem	933.000
		10	Leczenie obcokrajowców i inne nieściągalne koszty leczenia szpitalnego	15.000
		11	Subwencje dla szpitali komunalnych	39.000
		12	Subwencje dla szkół pielęgniarских	64.000
		13	Badanie klimatologiczne i balneologiczne uzdrowisk	10.000
		14	Ośrodki zdrowia i higiena otoczenia	103.000
		15	Higiena dziecka i matki	267.000
		16	Koszty badania lekarskiego poborowych	400.000
		17	Organizacja higieny psychicznej	8.000
		18	Higiena pracy	22.000
		19	Popieranie zielarstwa	5.000
11a			Państwowa pomoc lekarska dla funkcjonarjuszów państwowych	5.615.00
		10	Wynagrodzenie personelu lekarskiego i administracyjnego, honorarja za porady oraz leczenie	5.615.000
			II. Wydatki nadzwyczajne	920.000
1			Zarząd centralny	200.000
		9	Nieruchomości	200.000
10			Świadczenia socjalne	100.000
	3		Zatrudnienie i migracja	100.000
		9	Nieruchomości	100.000
11			Służba zdrowia	620.000
	1		Walka z chorobami	620.000
		9	Nieruchomości	620.000
			Dochody w złotych	
			Część 14. Ministerstwo Opieki Społecznej	6.291.000
			I. Dochody zwyczajne	6.291.000
1			Zarząd centralny	55.600
		2	Częściowy zwrot kosztów umundurowania	600
		5	Pomieszczenie	5.000
		7	Wydawnictwa	5.000
		8	Różne dochody	40.000
		14	Taksy za egzaminy drogistów	5.000

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa części, działu, rozdziału i paragrafu	Dochody w złotych
3			Urzędy inspekcji pracy	72.600
		2	Częściowy zwrot kosztów umundurowania	500
		7	Wydawnictwa	100
		12	Zwrot za sprzedane fabrykom druki i książki	2.000
		13	Kary, nakładane przez inspektorów pracy	70.000
4			Urzędy ubezpieczeń społecznych	154.100
		2	Częściowy zwrot kosztów umundurowania	100
		10	Zwrot kosztów postępowania	154.000
5			Lekarze powiatowi	300
		2	Częściowy zwrot kosztów umundurowania	300
6			Urzędy dla spraw inwalidzkich	300
		2	Częściowy zwrot kosztów umundurowania	300
7			Państwowe szkoły położnych	8.000
		8	Różne dochody	1.000
		11	Opłaty szkolne	7.000
8			Państwowy Zakład Higieny	66.000
		2	Częściowy zwrot kosztów umundurowania	200
		5	Pomieszczenie	32.000
		6	Sprzedaż druków	800
		8	Różne dochody	8.000
		10	Analizy	25.000
9			Państwowe zakłady badania żywności	299.300
		2	Częściowy zwrot kosztów umundurowania	100
		5	Pomieszczenie	6.000
		8	Różne dochody	200
		10	Analizy i ekspertyzy	200.000
		11	Grzywny sądowe za fałszowanie artykułów żywnościowych	93.000
10			Świadczenia socjalne	5.364.800
	1		Ubezpieczenia	200.000
		10	Opłaty za nadzór nad instytucjami ubezpieczeń społecz- nych	200.000
	2		Opieka	139.800
		22	Kary za przekroczenia ustawodawstwa robotniczego	60.000
		28	Zwrot pożyczek	4.800
		29	Udział w zyskach towarzystwa „Ruch”	75.000
	3		Zatrudnienie i migracja	5.025.000
		23	Opłaty specjalne na pomoc dla bezrobotnych	4.995.000
		25	Zwrot kosztów rekrutacji od pracodawców zagranicznych	30.000

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa części, działu, rozdziału i paragrafu	Dochody w złotych
11	1	17	Służba zdrowia	270.000
			Walka z chorobami	270.000
			Dotacja Państwowego Monopolu Spirytusowego na walkę z alkoholizmem	270.000

B. Przedsiębiorstwa i zakłady.

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa części, działu, rozdziału i paragrafu	Rozchody w złotych
			Część 14. Ministerstwo Opieki Społecznej . . .	8.438.670
			I. Rozchody zwyczajne	6.870.400
12			Zdrojowiska państwowe	3.094.160
		1	Administracja	200.725
		2	Koszty eksploatacji	1.110.060
		3	Świadczenia socjalne	83.650
12		4	Przedsiębiorstwa pomocnicze	605.225
		5	Inne rozchody	208.140
		7	Odpisy	869.490
		8	Przelew z tytułu państwowego podatku dochodowego . .	4.750
		9	Przelew z tytułu opłaty emerytalnej	8.300
		10	Wpłata na rzecz Funduszu Pracy	3.820
13			Przedsiębiorstwa Państwowego Zakładu Higieny .	1.300.000
	1		Dział wyrobu surowic i szczepionek	1.072.900
		1	Administracja	80.400
		2	Koszty eksploatacji	813.900
		3	Świadczenia socjalne	12.350
		4	Przedsiębiorstwa pomocnicze	78.000
		5	Inne rozchody	20.500
		7	Odpisy	53.000
		8	Przelew z tytułu państwowego podatku dochodowego . .	5.120
		9	Przelew z tytułu opłaty emerytalnej	6.100
		10	Wpłata na rzecz Funduszu Pracy	3.530
	2		Bursa „Amelin”	78.100
		1	Administracja	47.610
		2	Koszty prowadzenia bursy	30.490
	3		Pracownia analityczna	149.000
		1	Administracja	109.700
		2	Koszty prowadzenia pracowni	39.300

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa części, działu, rozdziału i paragrafu	Rozchody w złotych
14			Szpitala państwowe	2.476.240
		1	Administracja	601.080
		2	Koszty prowadzenia szpitali	1.799.530
		3	Świadczenia socjalne	51.880
		5	Przelew z tytułu państwowego podatku dochodowego	3.540
		6	Przelew z tytułu opłaty emerytalnej	14.600
		7	Wpłata na rzecz Funduszu Pracy	5.610
			II. Rozchody nadzwyczajne	1.568.270
12			Zdrojowiska państwowe	1.076.710
		6	Rozchody nadzwyczajne	1.076.710
13			Przedsiębiorstwa Państwowego Zakładu Higieny	65.000
	1		Dział wyrobu surowic i szczepionek	65.000
		6	Rozchody nadzwyczajne	65.000
14			Szpitala państwowe	426.560
		4	Rozchody nadzwyczajne	426.560
			I. Wpływy zwyczajne	7.261.670
12			Zdrojowiska państwowe	4.170.870
		1	Eksploatacja	1.886.860
		2	Przedsiębiorstwa pomocnicze	898.080
		3	Różne wpływy	284.120
		4	Różne zarachowania	1.101.810
13			Przedsiębiorstwa Państwowego Zakładu Higieny	1.464.000
	1		Dział wyrobu surowic i szczepionek	1.216.900
		1	Eksploatacja	1.135.400
		2	Różne wpływy	81.500
	2		Bursa „Amelin”	98.100
		1	Pomieszczenie	1.700
		2	Opłata za pobyt w bursie	76.400
		3	Wpływ z dzierżawy posiadłości „Amelin”	20.000
	3		Pracownia analityczna	149.000
		2	Badania bakteriologiczno-kliniczne i techniczne	137.000
		3	Badania preparatów organoterapeutycznych	12.000
			Wpływy w złotych	

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa, części, działu, rozdziału i paragrafu	Wydatki w złotych
14			Szpitala państwowe	1.626.800
		1	Zwrot kosztów leczenia	1.401.007
		2	Zwrot kosztów pogrzebów	1.715
		3	Wpływy z fermy i ogrodów	173.027
		4	Różne wpływy	51.051

D. Fundusze.

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa części, działu, rozdziału i paragrafu	Rozchody w złotych
			Część 14, Ministerstwo Opieki Społecznej .	127.000.000
			I, Rozchody zwyczajne	127.000.000
15			Fundusz Pracy	127.000.000
		1	Administracja	7.620.000
		2	Akcja zatrudnienia	68.000.000
		3	Pomoc społeczna	2.000.000
		4	Zasiłki z tytułu zabezpieczenia na wypadek bezrobocia . .	31.050.000
		5	Pomoc doraźna	17.500.000
		6	Koszty poboru opłat	350.000
		7	Koszty bankowe	390.000
		8	Różne	90.000
			I. Wpływy zwyczajne	127.000.000
15			Fundusz pracy	127.000.000
		1	Opłaty	53.795.000
		1a	Przelewy na rzecz Funduszu Pracy	11.578.000
		2	Wpływy z tytułu zabezpieczenia na wypadek bezrobocia .	34.500.000
		3	Świadczenia z tytułu zaległych podatków państwowych . .	1.000.000
		4	Wpływy z majątku	1.277.000
		5	Wpływy z tytułu pośrednictwa pracy	150.000
		6	Ofiary	4.000.000
		7	Lokata Funduszu Inwestycyjnego.	20.300.000
		8	Różne	400.000

2.

OKÓLNIK Nr. 21/35

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 7 kwietnia 1935 r. Nr. B. P. 32/2-5

w sprawie zaliczenia okresów działalności niepodległościowej do wysługi emerytalnej.

Do

Panów: Dyrektorów Departamentów, Głównego Inspektora Pracy, Dyrektora Gabinetu Ministra, Naczelnika Wydziału Zatrudnienia i Migracji, Prezesa Trybunału dla spraw ubezpieczeń społecznych w Poznaniu, Dyrektora Państw. Zakładu Higjeny, Dyrektorów Państw. Zakładów Zdrojowych, Okręgowych Inspektorów Pracy, Dyrektora Państwowego Szpitala dla chorych psychicznie w Tworkach, Dyrektora Państw. Szpitala Psychjatrycznego w Wilnie.

Poniższe pismo Ministerstwa Skarbu przesyła się celem podania do wiadomości wszystkim zainteresowanym pracownikom.

Dyrektor Biura Personalnego:

(—) *Stanisław Trelła*

1 zał.

Zał. do o. Nr. 21/35 M. O. S.
z dn. 7.IV. 1935 r.

MINISTERSTWO SKARBU

Nr. D. I. 11508/Em/35

Zaliczenie okresów działalności niepodległościowej do wysługi emerytalnej.

Warszawa, dn. 28 marca 1935 r.

Do

Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Biura Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw.

W związku z wejściem w życie przepisów wykonawczych o zaliczaniu czynnej działalności niepodległościowej do wysługi emerytalnej, przewidzianych w art. 37 p. 6 i art. 50 (ustęp ostatni) ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 160 z r. 1934), a zawartych w § 67 rozporządzenia wykonawczego do powołanej wyżej ustawy emerytalnej (Dz. U. R. P. Nr. 60 z r. 1934, poz. 513) w wielu wypadkach zgłaszający swoje uprawnienia z tego tytułu, mimo wskazówek, zawartych w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 26 października 1934 r. L. D. I. 57075/Em/34, przedstawiają wnioski o zaliczenie okresów służby odbytej w polskich formacjach i organizacjach wojsko-

wych, jako to: w Polskiej Organizacji Wojskowej, Strzelcu, Organizacji Bojowej Polskiej Partii Socjalistycznej i innych, wymienionych szczegółowo w § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 19 stycznia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 72), uzupełnionego rozporządzeniem tegoż Ministra z dnia 13 października 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 568).

Służba w tych formacjach i organizacjach wojskowych mieści się w pojęciu czynnej działalności, zmierzającej do odzyskania niepodległości Państwa Polskiego, podlega ona jednak zaliczeniu do wysługi emerytalnej jako służba wojskowa na zasadzie art. 105, 92 i 37 p. 3 ustawy emerytalnej, a w razie pełnienia jej podczas wojny podlega zaliczeniu w wymiarze podwójnym.

Natomiast postanowienia art. 37 p. 6 i art. 50 (ustęp ostatni) ustawy emerytalnej wprowadzone zostały w życie w tym celu, aby umożliwić zaliczenie do wysługi emerytalnej funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych tych okresów czynnej działalności niepodległościowej i odbywania kar za taką działalność, które to okresy nie zostały objęte art. 105 ustawy emerytalnej i wyżej wspomnianem rozporządzeniem Ministra Spraw Wojskowych. Zaliczenie okresów tej działalności i poniesionych za nią kar w myśl powołanego wyżej § 67 rozporządzenia wykonawczego do ustawy emerytalnej uzależnione jest od pewnych specjalnych warunków, jako to: udowodnienia w sposób przewidziany w §§ 7 i 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 marca 1933 r. w sprawie zaopatrzenia byłych skazańców politycznych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 237), stwierdzenia nadania Krzyża lub Medalu Niepodległości, zakwalifikowania przez Komisję Kwalifikacyjną. Ponadto omawiana czynna działalność niepodległościowa i odbyte za nią kary podlegają zaliczeniu tylko w wymiarze pojedynczym.

Wobec tego Ministerstwo Skarbu prosi o zwrócenie uwagi interesowanych osób, że okresy służby w polskich formacjach i organizacjach wojskowych, wymienionych w rozporządzeniach Ministra Spraw Wojskowych z dnia 19 stycznia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 72) i z dnia 13 października 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 568), jako zaliczalne do wysługi emerytalnej przy przejściu w stan spoczynku z samego prawa na podstawie art. 105, 92 i 37 p. 3 nie podlegają zgłoszeniu i rozpatrywaniu w trybie § 67 rozporządzenia wykonawczego do ustawy emerytalnej przez Komisję Kwalifikacyjną dla spraw zaopatrzenia byłych skazańców politycznych.

Druga sprawa, domagająca się bliższego wyjaśnienia ubiegającym się o zaliczenie działalności niepodległościowej do wysługi emerytalnej, dotyczy sposobu udowodnienia okresów omawianej działalności. Udowodnienie okresów kar pozbawienia wolności, administracyjnego zesłania lub przebywania w aresztach zapobiegawczych (§ 67 p. 1 lit. a) jest stosunkowo ułatwione przez możliwość uzyskania wyroków sądowych, orzeczeń administracyjnych lub za-

świadczeń z archiwów państwowych. Natomiast na uzasadnienie zgłaszanych okresów samej działalności niepodległościowej lub w wypadkach braku dowodów z dokumentów, zainteresowani przedstawiają przeważnie zaświadczenia stowarzyszeń byłych więźniów politycznych oraz zaświadczenia świadków, niejednokrotnie w odpisach.

Otóż Ministerstwo Skarbu prosi o wyjaśnienie zainteresowanym, że zaświadczenia stowarzyszeń byłych więźniów politycznych, informujące o przebiegu działalności niepodległościowej, mogą być w myśl art. 49 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) brane pod uwagę, jednak pod warunkiem jednoczesnego wskazania w zaświadczeniu źródła, skąd dane stowarzyszenie zaczerpnęło swoje informacje, a to w celu umożliwienia władzy sprawdzenia podanych okoliczności.

Co się tyczy zeznań świadków, to do tych w myśl § 67 p. 6 rozporządzenia wykonawczego do ustawy emerytalnej i § 8 wyżej powołanego rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 10 marca 1933 r. w sprawie zaopatrzenia b. skazańców politycznych mają także zastosowanie postanowienia wyżej powołanego rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym w szczególności art. 20 p. 3 i art. 61 tego rozporządzenia. Według tych postanowień zaświadczenie świadka, o ile jest przedstawione bezpośrednio przez zainteresowanego, winno być w całości napisane własnoręcznie przez świadka z dokładnym oznaczeniem, skąd są świadkowi wiadome zeznawane okoliczności. W innych wypadkach, dotyczących dowodów ze świadków, mają zastosowanie postanowienia art. 61 o badaniu świadków pod przysięgą lub po uprzednim złożeniu przez świadka przyrzeczenia zeznania prawdy.

Podsekretarz Stanu:

(—) *W. Staniszewski*

3.

OKÓLNIK Nr. 24/35

MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 27 kwietnia 1935 r.

**w sprawie regulaminu czystopisarni
Ministerstwa.**

Do

*Panów Dyrektorów Departamentów,
Gabinetu Ministra i Biura Personalnego,
Naczelnika Wydziału Zatrudnienia
i Migracji, Naczelników Wydziałów,
kierowników samodzielnych referatów
oraz wszystkich referentów.*

Załączony regulamin czystopisarni Ministerstwa zatwierdzam i polecam, by był ściśle przestrzegany.

Minister:

(—) *J. Paciorkowski*

1 zał.

REGULAMIN CZYSTOPISARNI.

§ 1. Czynności czystopisarni.

Zadaniem czystopisarni jest sporządzanie czystopisów z bruljonowych załączników spraw, oraz wszelkich innych prac, wymagających pisma maszynowego.

§ 2. Obowiązki kierowniczkimaszynowni.

Na czele czystopisarni stoi kierowniczkaz, do której obowiązków, poza sporządzaniem czystopisów, należy:

- 1) podział prac przydzielanych maszynistkom,
- 2) czuwanie nad sprawnością pracy maszynistek i terminowym sporządzaniem czystopisów,
- 3) ogólna kontrola i ekspedycja sporządzonych czystopisów,
- 4) informowanie referentów spraw o dostrzeżonych brakach w bruljonach,
- 5) kontrola materiałów pisarskich wydawanych maszynistkom.

§ 3. Obowiązki maszynistek.

Maszynistki w czasie urzędowania powinny przestrzegać następujących zasad:

- 1) w godzinach urzędowania maszynistki powinny cały czas poświęcać na wykonywanie przydzielonych prac,
- 2) praca rozpoczęta przez maszynistkę powinna być przez nią ukończona; zamiast przydzielonych prac między maszynistkami, bez zezwolenia kierowniczkiz, jest niedozwolona,
- 3) w razie wątpliwości (zastosowanie formatu, gatunku papieru, układu i t. p.) maszynistka obowiązana jest zwracać się do kierowniczkiz czystopisarni,
- 4) wszelkie dostrzeżone braki w bruljonie maszynistka winna zgłaszać kierowniczcze, bezpośrednio zaś może je wyjaśniać z referentem sprawy za zgodą kierowniczkiz,
- 5) maszynistce bezwarunkowo nie wolno przyjmować bruljonu bezpośrednio od referenta celem sporządzenia czystopisu; nie wolno również zwracać czystopisów bezpośrednio referentowi,
- 6) przepisywanie w godzinach urzędowania prywatnych prac, pism, podań i t. p. jest wzbronione.

§ 4. Czasowe przydzielanie maszynistek do poszczególnych komórek organizacyjnych.

Czasowe przydzielanie maszynistek do poszczególnych komórek organizacyjnych dla wykonania tam prac specjalnych wymaga każdorazowej zgody kierownika samodzielnego referatu przydzielonego i dopuszczalne jest jedynie w przypadkach wyjątkowych, gdy praca ze względów służbowych nie może być wykonywana w czystopisarni.

§ 5. Przepisywanie pism tajnych, mob. i poufnych.

- 1) Bruljony pism tajnych i mob. winny być nadsyłane do czystopisarni na ręce kierowniczkii czystopisarni w kopercie zaklejonej za pokwitowaniem.
- 2) Czystopisy sporządzane być winny w ilości, odpowiadającej ściśle rozdzielnikowi (adresowi), przez specjalnie wyznaczone maszynistki pod bezpośrednim nadzorem kierowniczkii.
- 3) Czystopisy pism tajnych i mob., wraz z kalką, przez którą je sporządzano, winny być niezwłocznie odesłane referentowi przez kierowniczkę w kopercie zaklejonej za pokwitowaniem.
- 4) Pisma tajne, mob. i poufne mogą być przepisywane w pokoju właściwego referenta, pisma mob. w referacie wojskowym, pisma w sprawach personalnych — w Biurze Personalnem — przy zastosowaniu przepisu § 4 niniejszego regulaminu.

§ 6. Godziny przyjmowania bruljonów.

- 1) Czystopisarnia przyjmuje bruljony celem sporządzania czystopisów wyłącznie od godz. 9 do 13 — w soboty od godz. 9 do 12.
- 2) Bruljony pism, wymagających natychmiastowej ekspedycji, mogą być przyjmowane poza ustalonymi godzinami — w tym przypadku winny one być:
 - a) zatwierdzone przez osobę, która podpisuje załatwienie,
 - b) zaopatrzone uwagą „Pilne — ekspedycja”.
- 3) Pisma Ministra, Podsekretarzów Stanu, depesze, oraz sprawy budżetowe w okresie przygotowywania zamknięć rachunkowych, preliminarzy i t. p. winny być przyjmowane w ciągu całego dnia i sporządzane poza kolejnością.

§ 7. Sporządzanie czystopisów.

- 1) Przy sporządzaniu czystopisów stosować należy § 16 „Przepisów kancelaryjnych”.

- 2) Czystopisy, z wyjątkiem wymienionych w § 6 pkt. 3, winny być sporządzane według kolejności wpływu do czystopisarni przy uwzględnieniu jednak pierwszeństwa spraw oznaczonych jako „pilne”.
- 3) Pisma pilne winny być w zasadzie sporządzane w dniu wpływu do czystopisarni.
- 4) Dyktowanie pism w czystopisarni jest niedozwolone.

§ 8. Dyżury maszynistek.

- 1) Dyżury maszynistek trwają w dni powszednie w tych samych godzinach, w jakich wyznaczone będą dyżury urzędników w sekretarjacie Ministra.
- 2) Dyżurna maszynistka powinna być zwolniona z pracy na czas odpowiedni w dniu dyżuru lub dnia następnego.
- 3) Dyżurna maszynistka przepisuje korespondencję pozostawioną do przepisania przez kierowniczkę czystopisarni;
- 4) Dyżurna maszynistka obowiązana jest przyjąć poza kolejnością pracę do przepisania, dostarczoną jej przez sekretarjat Ministra dla Ministra i Podsekretarzów Stanu; praca ta, wykonywana w ciągu całego czasu trwania dyżuru, zwalnia dyżurną maszynistkę od obowiązku przepisywania wszelkiej innej korespondencji.

4.

OKÓLNİK Nr. 25/35

MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 27 kwietnia 1935 r. Nr. Or. 18/1—5

w sprawie odciążenia gmin od prac związanych z przeprowadzaniem ankiet i statystyk.

Do

Panów Dyrektorów Departamentów, Gabinetu Ministra, Biura Personalnego, Naczelnika Wydziału Zatrudnienia i Migracji, Panów Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Dyrektorów Państwowych Szpitali dla Psychicznie Chorych w Tworkach i Wilnie, Dyrektora Państwowego Zakładu Higjeny, Dyrektorów Państwowych Zakładów leczniczych dla nerwowo wyczerpanych w Świacku i Gościejewie, Dyrektorów Państwowych Zakładów Zdrojowych, Prezesa Trybunału do spraw ubezpieczeń społecznych, Dyrektorów Wyższych Urzędów Ubezpieczeń, Okręgowych i Obwodowych Inspektorów Pracy oraz Dyrektora Naczelnego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Dyrektora Funduszu Pracy.

Przeciążanie gmin pracami statystycznymi oraz odpowiedziami na ankiety, rozpisywane przez władze rządowe, zarówno centralne jak

lokalne lub, przy poparciu tych władz, przez instytucje o charakterze społecznym, w wysokim stopniu utrudnia organom gminnym wykonywanie tych czynności, do których są one przede wszystkim powołane, oraz zwiększa nieproduktywnie ich wydatki administracyjne.

Dla radykalnego przełamania zwyczaju zasypywania gmin ankietami i statystykami, zgodnie z okólnikiem Pana Prezesa Rady Ministrów Nr. 9 z dnia 22 marca b. r., zarządzam, co następuje:

1) Wszelkie zlecenia natury ankietowej, kierowane do władz i urzędów lokalnych, czy to z własnej inicjatywy, czy z inicjatywy instytucji o charakterze społecznym, powinny być zaopatrzone zastrzeżeniem, że nie mogą być przekazane do wykonania gminom.

2) Ankiety, których załatwienie niezbędnie wymaga uzyskania danych od gmin, mogą być przeprowadzone jedynie za zgodą Pana Prezesa Rady Ministrów i Ministra Spraw Wewnętrznych. W związku z tem wnioski w sprawie tego rodzaju ankiet mają być zgłaszane przez władze, urzędy i instytucje podległe Ministerstwu Opieki Społecznej do Ministerstwa Opieki Społecznej (Biuro Personalne), które z kolei wyjedna zgodę na ich przeprowadzenie.

3) Zasada ustalona w pkt. 2 ma zastosowanie również w przypadkach potrzeby obciążenia gmin obowiązkiem składania periodycznych sprawozdań statystycznych i prowadzeniem ewidencji, rejestracji, wykazów i t. p.

Zasady, ustalone w pkt. 1, 2 i 3, nie mają zastosowania jedynie w tych przypadkach, w których obowiązek gminy oparty jest na wyraźnym przepisie prawnym.

Minister:

(—) *J. Paciorkowski*

5.

OKÓLNİK Nr. 26/35

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 30 kwietnia 1935 r. Nr. Or. 10/1—5

w sprawie zamówień na druki.

Do

Panów Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Dyrektora Państwowego Zakładu Higieny, Dyrektorów Państwowych Zakładów Zdrojowych, Dyrektorów Państwowych Szpitali dla chorych psychicznie w Tworkach i w Wilnie, Dyrektorów Państwowych Zakładów Leczniczych dla nerwowo wyczerpanych w Świacku i Gościejewie, Prezesa Trybunału dla spraw ubezpieczeń społecznych w Poznaniu, Dyrektorów Wyższych Urzędów Ubezpieczeń w Poznaniu i Toruniu, Okręgowych Inspektorów Pracy.

Rada Ministrów uchwałą z dnia 19 października 1934 r. wprowadziła nowy tryb postępowania przy zamawianiu druków, postana-

wiając między innymi scentralizowanie zamówień na druki, używane powszechnie przez podległe ministerstwu urzędy, oraz nakładając na nie obowiązki oddawania druków do wykonania centrali druków Polskiej Agencji Telegraficznej.

Na podstawie okólnika Prezesa Rady Ministrów Nr. 53 z dnia 4 grudnia 1934 r., wprowadzającego w życie powyższą uchwałę, Ministerstwo Opieki Społecznej zarządza scentralizowanie w Ministerstwie zamówień na druki.

Przez centralizację tę należy rozumieć, że

- a) każdy projekt druku winien być przedłożony do aprobaty i decyzji Ministerstwa Opieki Społecznej, celem dopuszczenia go do użycia,
- b) zamawianie druków winno odbywać się wyłącznie za pośrednictwem Ministerstwa Opieki Społecznej.

Jako druk należy zrozumieć nie tylko druk wykonany techniką drukarską, lecz również wykonany sposobem gospodarczym na powielaczu i t. p., o ile nakład jego i zużycie roczne przekracza 500 egzemplarzy.

Ministerstwo Opieki Społecznej zwalnia od obowiązku centralizacji zamówień według wskazań wymienionych wyżej w punkcie b): Państwowe Zakłady Zdrojowe, Państwowy Szpital dla psychicznie chorych w Wilnie oraz Państwowe Zakłady Lecznicze dla nerwowo wyczerpanych w Świacku i Gościejewie. Wymienione przedsiębiorstwa i zakłady winny oddawać druki do wykonania bezpośrednio centrali druków Polskiej Agencji Telegraficznej. Ustanawia się wyjątek dla Państwowego Szpitala dla psychicznie chorych w Tworkach, który może wykonywać druki we własnym zakresie w posiadanej drukarni zakładowej.

Zamówienia na druki, wymagające natychmiastowego wykonania, mogą być w drodze wyjątku oddawane bezpośrednio drukarniom lokalnym, w każdym jednak takim wyjątkowym przypadku Ministerstwo Opieki Społecznej winno być niezwłocznie powiadomione.

Zapotrzebowania na druki do przepisów rachunkowo-kasowych, nadsyłane dotychczas przez władze bezpośrednio i pośrednio podległe do poszczególnych Izb Skarbowych winny być kierowane wyłącznie za pośrednictwem Ministerstwa Opieki Społecznej do Ministerstwa Skarbu. Dostawa zamawianych druków oraz rozrachunki z tytułu należności za dostarczone druki będą przeprowadzane bezpośrednio z Ministerstwem Opieki Społecznej.

Celem ułatwienia wykonania zamówień na druki, Ministerstwo Opieki Społecznej przesyła wzór zamówienia, który winien być zastosowany przy każdorazowym zgłoszeniu zamówienia wraz z dołączeniem wzoru druku zamawianego.

Z pol. Ministra
Dyrektor Biura Personalnego

(—) *St. Trelła*

Zał. do o. Nr. 26/35 M. O. S. z dn. 30.IV. 1935 r.

(nazwa urzędu i siedziba)

, dnia 193..... r.

Nr.
(zamówienia)

Do
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

Uprasza się o wykonanie druków według dołączonych wzorów i niżej przytoczonej specyfikacji:

L. P.	Tytuł lub nazwa druku i przeznaczenie	Format	Nakład	Papier (gatunek)	Termin wykonania	Miejsce ewentualnego skierowania korekty	Miejsce przesłania druku (rozdzielnik rozsyłkowy)

U W A G A: Przy wypełnianiu zamówienia należy posługiwać się „Wskazówkami dla opracowujących druki”, „Wskazówkami tymczasowymi o wyborze i stosowaniu papieru normalnego”.

6.

**PISMO OKÓLNE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 25 kwietnia 1935 r. Nr. Bd. 1/18—5

w sprawie egzekwowania przez urzędy skarbowe kosztów leczenia.

Do

Panów Wojewodów: Wileńskiego, Nowogródzkiego i Poleskiego oraz Panów Dyrektorów: Państwowego Szpitala dla psychicznie chorych w Tworkach, Państwowego Szpitala Psychiatrycznego w Wilnie i Zakładów dla nerwowo wyczerpanych w Gościejewie i Świacku.

Ministerstwo Opieki Społecznej podaje do wiadomości zarządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 16 marca 1935 r. Nr. D. V. 8984/1/35 w sprawie postępowania egzekucyjnego w odniesieniu do drobnych rolników, polecając przestrzeganie terminów, wymienionych w części II tego zarządzenia, przy przesyłaniu do urzędów skarbowych tytułów wykonawczych na zaległe należności za koszty leczenia, przypadające od drobnych rolników.

Podsekretarz Stanu:

(—) *Dr. E. Piestrzyński*

1 zał.

Zał. do p. o. M. O. S.
z dn. 25.IV. 1935 r.

MINISTERSTWO SKARBU.

Nr. D. V. 8984/1/35

Warszawa, dnia 16 marca 1935 r.

OKÓLNIK.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) i wszystkich Urzędów Skarbowych.

Celem dostosowania terminów poboru należności publiczno-prawnych, przypadających

od drobnych rolników, do okresów właściwych, oraz obniżenia kosztów z poborem tych należności związanych, Ministerstwo Skarbu zarządza, co następuje:

I. Upoważnia się urzędy gminne do poboru na podstawie nakazów płatniczych, rozkładów gminnych, list poborowych (woj. zachodnie) i gminnych ksiąg bierczych (woj. południowe), podatku gruntowego, przypadającego od właścicieli gospodarstw rolnych do 15 ha (płatników indywidualnych) oraz w jednostkach zbiorowych bez względu na obszar posiadanego w nich gruntu w ciągu dni 60-iu od ustawowych terminów płatności tego podatku, t. j. do dnia 1 lipca i 1 lutego każdego roku przez gminne organa poborowe z doliczeniem ulgowych odsetek za odroczenie.

Pobrane w tych okresach należności urzędy gminne wpłacać winny do kas urzędów skarbowych w dniu 1 i 16 każdego z 2-ch miesięcy okresów ulgowych.

W stosunku do płatników wyżej wyszczególnionych, którzy nie zechcą dobrowolnie wskutek jawnej niechęci uiścić podatku na ręce poborców gminnych w okresach przytoczonych, winny być zastosowane środki egzekucyjne w celu przymusowego ściągnięcia należności nawet w ciągu tych okresów.

W związku z tem winny urzędy gminne, po stwierdzeniu faktów świadomej niechęci, bezwzględnie, a więc przed upływem 60-dniowego okresu ulgowego, sporządzić wykaz imienny tego rodzaju płatników i przesłać go do urzędu skarbowego dla wdrożenia postępowania egzekucyjnego.

Urzędy skarbowe po otrzymaniu tego rodzaju wykazów przystępują do egzekucji na zasadach ogólnych.

Po upływie 60-dniowego okresu urzędy gminne sporządzają nadto w dotychczasowym trybie wykazy pozostałych rolników omawianej kategorii, którzy podatku nie uiścili w tych okresach (względnie gminne księgi biercze) i przesyłają je również do urzędu skarbowego dla celów egzekucyjnych.

II. Urzędy skarbowe przystępują do egzekucji zaległości na rzecz obcych wierzycieli jednocześnie z wdrożeniem egzekucji I lub II raty podatku gruntowego, a więc w okresach po dniu 1 lipca, względnie 1 lutego każdego roku. W związku z tem wierzyciele obcy winni przysyłać urzędowi skarbowemu tytuły wykonawcze w czasie, któryby uwzględniał przytoczone okresy prowadzenia akcji egzekucyjnej. Tytuły wykonawcze, otrzymane po upływie jednego z tych terminów, będą egzekwowane w drugim terminie.

III. W związku z zarządzeniem Ministra Skarbu z dnia 22 lutego 1935 r. w sprawie uzupełnienia instrukcji egzekucyjnej dla władz skarbowych (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 8, poz. 153) urzędy skarbowe przygotowują na podstawie wykazów zaległości (gminnych ksiąg bierczych), otrzymanych z urzędów gminnych, zbiorowe upomnienia dla tych rolników na wszelkie zaległości, a więc podatku gruntowego wraz z dodatkami komunalnym oraz na zaległości, przypadające na rzecz obcych wierzycieli, i przesyłają je do właściwych urzędów gminnych wraz z upomnieniami indywidualnymi, celem doręczenia poszczególnym płatnikom.

Urzędy gminne obowiązane są przekazać upomnienia zbiorowe wraz z załącznikami soltysom w ciągu dni 7 od daty otrzymania dla ogłoszenia płatnikom treści upomnień i doręczenia im upomnień indywidualnych, oraz zwrócić urzędowi skarbowemu upomnienia zbiorowe wraz z wypełnionym odcinkiem „potwierdzenie odbioru”, najpóźniej w terminie następnych dni 7-miu, przyczem w rubryce „uwagi” tychże, winna być poczyniona wzmianka, przeciw którym płatnikom należałoby wszcząć egzekucję w pierwszej kolejności z uwagi na stopień ich zamożności lub złośliwe uchylanie się od zapłaty.

Urzędy skarbowe po otrzymaniu drugich egzemplarzy upomnień wraz z dowodami doręczeń wszczynają egzekucję przedewszystkiem przeciw płatnikom zamożniejszym i opornym.

Egzekucja zaległości podatku gruntowego za I półrocze oraz zaległości wymienionych w tytułach wykonawczych, otrzymanych przez urzędy skarbowe od obcych wierzycieli w temże I półroczu, może być w odniesieniu do płatników ekonomicznie słabszych, a zwłaszcza o ile chodzi o zaległości drobniejsze, przeprowadzona równocześnie z egzekucją zaległości podatku gruntowego i innych za II półrocze.

Z pobieranych kwot należy przedewszystkiem pokrywać zaległości skarbowe.

Izby skarbowe winny czuwać nad ścisłym i terminowym wykonaniem niniejszego zarządzenia. Urzędowi skarbowemu zaleca się omówienie trybu postępowania w sprawach unormowanych wspomnianym zarządzeniem Ministra Skarbu z dnia 22 lutego b. r. i niniejszym okólnikiem z przedstawicielami władz administracji ogólnej i zarządami gminnymi.

Podsekretarz Satnu:

(—) *W. Staniszewski*

7.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dn. 30 kwietnia 1935 r. Nr. Bd. 1/19-5

w sprawie grzywien wymierzanych za przekroczenia ustawodawstwa o ochronie pracy.

Do

Panów Okręgowych Inspektorów Pracy.

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 11 lutego 1935 r. Nr. D. III. 2072/4/35 zawiadomiło Ministerstwo Opieki Społecznej, iż na konto czekowe Nr. 30400 Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu wpłacane są od poszczególnych osób kwoty bez podawania tytułu wpłaty, co uniemożliwia, do czasu przeprowadzenia odpowiedniej korespondencji z płatnikami, zapisanie tych kwot na właściwy rachunek.

Jak wynika z powyższego pisma, Ministerstwo Skarbu stwierdziło, że wpływy te stanowią przeważnie grzywny nakładane przez Inspektorów Pracy za przekroczenie ustawodawstwa o ochronie pracy.

Dla uniknięcia więc reklamacyj i zbędnej korespondencji, przeprowadzanej przez Ministerstwo Skarbu, Ministerstwo Opieki Społecznej zarządza, aby, poczynając od dnia 1 maja 1935 r., do nakazów płatniczych, dotyczących wymierzanych przez Inspektorów grzywien, dołączane były blankiety nadawcze P. K. O.

Jednocześnie z niniejszym Ministerstwo przesyła blankiety w oddzielnej przesyłce.

Dyrektor Gabinetu:

(—) *Z. Dworzańczyk*

K O M U N I K A T.

OKÓLNIK NR. 27

MINISTERSTWA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

z dnia 6 marca 1935 r. (BP-3927/35)

o wydawaniu kart porady nauczycielom.

W związku z przepisem § 4 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o państwowej pomocy lekarskiej (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 81) oraz w porozumieniu z Ministerstwem Opieki Społecznej — zarządzam, co następuje:

I. Karty porady wydają:

- a) nauczycielom szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli i szkół zawodowych wszelkich typów i stopni — dyrektorzy (kierownicy) szkół;

- b) nauczycielom publicznych szkół powszechnych II i III stopnia — kierownicy szkół;
- c) nauczycielom publicznych szkół powszechnych I stopnia — ci kierownicy szkół, którzy są płatnikami rejonowymi, względnie kierownicy tych szkół, w których pełni obowiązki nauczyciel płatnik rejonowy, każdy w obrębie właściwego rejonu płatniczego.

II. Książeczki kart porady dostarczają i ewidencję wydanych prowadzą Kuratorja okręgów szkolnych w przypadkach, wymienionych pod a), zaś Inspektoraty Szkolne — w przypadkach, wymienionych pod b) i c).

III. Wymienione wyżej władze szkolne udziela osobom, mającym wydawać karty porady, pisemnych pouczeń o przepisach, dotyczących państwowej pomocy lekarskiej, oraz o sposobie wypełniania blankietów kart porady z tem, że te ostatnie winny być zaopatrzone pieczęcią okrągłą szkoły:

W szczególności osoby te pouczyć należy, że:

1. Powinny prowadzić spis lekarzy i położeń umówionych ze wskazaniem adresów i godzin przyjęć.

2. Są odpowiedzialne za właściwe wydanie karty porady, muszą więc każdorazowo sprawdzić, czy danej osobie służy prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej, w razie zaś wątpliwości winny wziąć na pozostającym u nich odcinku pisemne oświadczenie, że prawo to danej osobie przysługuje.

3. Mają obowiązek dokładnie wypełniać wszystkie rubryki kart porady, a przy wydawaniu kart dla niższych funkcjonarjuszów państwowych (woźnych i temu podobnych) zaznaczać wyraźnie powyższy ich charakter służbowy niezależnie od funkcji przez nich pełnionych.

4. Od funkcjonarjuszów, biorących kartę porady dla członka rodziny (żony), należy brać na pozostającym odcinku pisemne oświadczenie, że dana osoba nie podlega ubezpieczeniu na wypadek choroby w ubezpieczalni społecznej i nie ma prawa do korzystania z pomocy lekarskiej na koszt Skarbu Państwa na innej podstawie.

Dyrektor Biura Personalnego:

(—) *Jan T. Lipka*

Otrzymują:

Kuratorja Okręgów Szkolnych
Śląski Urząd Wojew. Wydz. Ośw. Publ.
Liceum Krzemienieckie.

ZAMÓWIENIA I WPLATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA. UL. DŁUGA 38/40.

NAKŁADEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

TŁOCZONO CZCIONKAMI DRUKARNI PAŃSTWOWEJ, MIODOWA 22. Nr. 76150.
